

Leidimas
lietuvių kalba

Teisės aktai

58 tomas

2015 m. vasario 3 d.

Turinys

II Ne teisėkūros procedūra priimami aktai

REGLAMENTAI

- ★ 2015 m. sausio 27 d. Tarybos reglamentas (ES) 2015/159, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (EB) Nr. 2532/98 dėl Europos Centrinio Banko teisių taikyti sankcijas 1
- ★ 2014 m. lapkričio 28 d. Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) 2015/160, kuriuo iš dalies keičiamas Deleguotasis reglamentas (ES) Nr. 907/2014, kuriuo papildomos Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1306/2013 nuostatos dėl mokėjimo agentūrų ir kitų įstaigų, finansų valdymo, sąskaitų patvirtinimo, užstatų ir dėl euro naudojimo 7
- 2015 m. vasario 2 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) 2015/161, kuriuo nustatomos standartinės importo vertės, skirtos tam tikrų vaisių ir daržovių įvežimo kainai nustatyti 9

SPRENDIMAI

- ★ 2014 m. liepos 9 d. Komisijos sprendimas (ES) 2015/162 dėl valstybės pagalbos SA.36612 (2014/C) (ex 2013/NN), kurią Latvija suteikė bankui „Parex“ (pranešta dokumentu Nr. C(2014) 4550)⁽¹⁾ 12
- ★ 2014 m. lapkričio 21 d. Komisijos sprendimas (ES) 2015/163 dėl priemonių, kurių Lenkija ketina imtis pagal Direktyvos 2010/13/ES dėl valstybių narių įstatymuose ir kituose teisės aktuose išdėstytą tam tikrų nuostatų, susijusių su audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų teikimu, derinimo (Audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų direktyvos) 14 straipsnį, suderinamumo su Sąjungos teise 37
- ★ 2015 m. vasario 2 d. Komisijos įgyvendinimo sprendimas (ES) 2015/164 dėl nuostatos, kuria leidžiama nukrypti nuo Tarybos sprendime 2013/755/ES nustatytą kilmės taisyklių, kiek tai susiję su žaliaviniu cukranendrių cukrumi iš Kiurasao 42

⁽¹⁾ Tekstas svarbus EEE

LT

Aktai, kurių pavadinimai spausdinami paprastu šriftu, yra susiję su kasdieniu žemės ūkio reikalų valdymu ir paprastai galioja ribotą laikotarpį.

Visų kitų aktų pavadinimai spausdinami ryškesniu šriftu ir prieš juos dedama žvaigždutė.

II

(Ne teisėkūros procedūra priimami aktai)

REGLAMENTAI

TARYBOS REGLAMENTAS (ES) 2015/159

2015 m. sausio 27 d.

kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (EB) Nr. 2532/98 dėl Europos Centrinio Banko teisių taikyti sankcijas

EUROPOS SAJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 132 straipsnio 3 dalį,

atsižvelgdama į Europos centrinių bankų sistemos ir Europos Centrinio Banko statutą, ypač į jo 34 straipsnio 3 dalį,

atsižvelgdama į Europos Centrinio Banko rekomendaciją ⁽¹⁾,

atsižvelgdama į Europos Parlamento nuomonę ⁽²⁾,

atsižvelgdama į Europos Komisijos nuomonę ⁽³⁾,

veikdama pagal Sutarties 129 straipsnio 4 dalyje bei Europos centrinių bankų sistemos ir Europos Centrinio Banko statuto 41 straipsnyje nustatytą procedūrą,

kadangi:

- (1) Reglamentas (EB) Nr. 2532/98 ⁽⁴⁾ yra grindžiamas SESV 132 straipsnio 3 dalimi ir Europos centrinių bankų sistemos ir Europos Centrinio Banko statuto (toliau – Statutas) 34 straipsnio 3 dalimi, pagal kurias Tarybai suteikiami įgaliojimai nustatyti apribojimus ir sąlygas, pagal kurias Europos Centriniam Bankui (ECB) suteikiama teisė skirti baudas ir delspinigius įmonėms, nesilaikančioms jo reglamentuose ir sprendimuose nustatytų įpareigojimų. Todėl Reglamento (EB) Nr. 2532/98 turinys turėtų apimti tik ECB priimtų reglamentų ir sprendimų pažeidimus. Tiesiogiai taikomų Sąjungos teisės aktų, kurie nėra ECB priimti reglamentai ir sprendimai, pažeidimo atveju turėtų būti taikomos atitinkamos Reglamento (ES) Nr. 1024/2013 ⁽⁵⁾ nuostatos;
- (2) ECB taikė Reglamentą (EB) Nr. 2532/98 skirdamas sankcijas įvairiose savo įgaliojimų srityse, įskaitant pirmiausia Sąjungos pinigų politikos įgyvendinimą, mokėjimo sistemų veikimą ir statistinės informacijos rinkimą;
- (3) Reglamentu (ES) Nr. 1024/2013 ECB buvo pavesti tam tikri priežiūros uždaviniai ir jam suteikta teisė jo priežiūroms kredito įstaigoms skirti: a) administracines pinigines sankcijas, kai šios įstaigos pažeidžia tiesiogiai taikomoje Sąjungos teisėje nustatytą reikalavimą, šiuo pagrindu pagal atitinkamą Sąjungos teisę kompetentingoms

⁽¹⁾ OL C 144, 2014 5 14, p. 2.

⁽²⁾ 2014 m. lapkričio 26 d. nuomonė (dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje).

⁽³⁾ 2014 m. gruodžio 18 d. nuomonė (dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje).

⁽⁴⁾ 1998 m. lapkričio 23 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 2532/98 dėl Europos Centrinio Banko teisių taikyti sankcijas (OL L 318, 1998 11 27, p. 4).

⁽⁵⁾ 2013 m. spalio 15 d. Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1024/2013, kuriuo Europos Centriniam Bankui pavedami specialūs uždaviniai, susiję su rizikos ribojimu pagrįstos kredito įstaigų priežiūros politika (OL L 287, 2013 10 29, p. 63).

valdžios institucijoms suteikiant teisę skirti administracines pinigines sankcijas, ir b) sankcijas pagal Reglamentą (EB) Nr. 2532/98, skiriamas ECB reglamentų ar sprendimų pažeidimo atveju (toliau abiejų rūšių sankcijos kartu vadinamos administracinėmis baudomis);

- (4) Reglamento (ES) Nr. 1024/2013 18 straipsnio 7 dalyje numatyta, kad ECB, vykdydamas tuo reglamentu jam išskeltus uždavinius, ECB reglamentų arba sprendimų pažeidimo atveju gali skirti sankcijas pagal Reglamentą (EB) Nr. 2532/98;
- (5) šiuo požiūriu tam tikros Reglamento (EB) Nr. 2532/98 nuostatos yra nesuderintos su įvairiomis nuostatomis, išdėstytomis Reglamente (ES) Nr. 1024/2013, kurios tiesiogiai susijusios su ECB įgaliojimais skirti sankcijas ECB reglamento ar sprendimo pažeidimo atveju. Todėl būtina nustatyti, kurias iš Reglamente (EB) Nr. 2532/98 nustatytų taisyklių, kur nurodoma į ECB skiriamas sankcijas ECB reglamentų ar sprendimų pažeidimo atveju, reikėtų iš dalies keisti, kai tai susiję su jo priežiūros uždaviniais;
- (6) ECB, remdamasis įgaliojimais vykdyti Sutartimis jam paskirtus priežiūros uždavinius, nustatytus Protokolo (Nr. 4) dėl Europos centrinių bankų sistemos ir Europos Centrinio Banko statuto 34 straipsnyje, priėmė Reglamentą (ES) Nr. 468/2014 ⁽¹⁾. Siekiant sudaryti sąlygas ECB vykdyti tiesiogiai taikomos Sąjungos teisės taisyklių laikymosi užtikrinimo uždavinį Reglamente (ES) Nr. 468/2014 papildomai patikslinama Reglamento (ES) Nr. 1024/2013 18 straipsnyje nustatyta administracinių baudų sistema, remiantis Reglamento (ES) Nr. 1024/2013 4 straipsnio 3 dalimi ir laikantis Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijoje nustatytų pagrindinių teisių ir principų. Taip pat jame nustatomos administracinių baudų skyrimo taisyklės ECB reglamentų ar sprendimų pažeidimo atveju. Reglamentas (ES) Nr. 468/2014 yra antrinės teisės įgyvendinimo dokumentas. Atitinkamai, minėtame reglamente nustatytų ir Reglamente (EB) Nr. 2532/98 nustatytų nuostatų kolizijos atveju pirmenybė bus teikiama Reglamento (EB) Nr. 2532/98 nuostatomis;
- (7) ECB skelbs sprendimus, kuriais skiriamos sankcijos ECB reglamentų ar sprendimų priežiūros srityje pažeidimų atveju, išskyrus atvejus, kai toks paskelbimas keltų pavojų finansų rinkų stabilumui arba padarytų, kai tai galima nustatyti, neproporcingą žalą atitinkamai įmonei;
- (8) siekiant užtikrinti nuoseklumą vertinant vienodai reikšmingus pažeidimus, baudos, kurią ECB gali įmonei skirti už ECB reglamento arba sprendimo priežiūros srityje nesilaikymą, viršutinė riba turėtų būti tokia pati kaip ir baudos, kurią ECB gali įmonei skirti už tiesiogiai taikomos Sąjungos teisės pažeidimą, viršutinė riba. Todėl visoms baudoms, kurias ECB skiria vykdydamas savo su priežiūra susijusius uždavinius, turėtų būti taikomos vienodos viršutinės ribos;
- (9) ECB turėtų turėti galimybę įmonėms skirti delspinigius, kad jas paskatintų laikytis ECB reglamentų arba sprendimų priežiūros srityje arba sustabdytų tęstinį jų pažeidinėjimą. Delspinigių viršutinė riba turėtų atitikti priežiūros srityje taikomų baudų viršutinę ribą;
- (10) Reglamento (ES) Nr. 1024/2013 25 straipsnyje nustatytas atskyrimo principas, pagal kurį Reglamentu (ES) Nr. 1024/2013 ECB nustatyti uždaviniai vykdomi nedarant poveikio pinigų politikos ir visiems kitiems ECB uždaviniams ir atskirai nuo jų. Šio principo be apribojimų laikomasi vykdant visus ECB uždavinius. Siekiant sustiprinti šį atskyrimo principą, pagal Reglamento (ES) Nr. 1024/2013 26 straipsnį buvo įsteigta Priežiūros valdyba, kuri, *inter alia*, yra atsakinga už užbaigtų sprendimų, kuriuos priežiūros srityje turi priimti ECB valdančioji taryba, projektų rengimą. Be to ECB valdančiosios tarybos priimtus sprendimus gali peržiūrėti Administracinė peržiūros valdyba, laikydamosi Reglamento (ES) Nr. 1024/2013 24 straipsnyje nustatytų sąlygų. Atsižvelgiant į atskyrimo principą ir į tai, kad įsteigtos Priežiūros valdyba bei Administracinės peržiūros valdyba, turėtų būti taikomos dvi skirtingos procedūros: a) kai ECB administracines sankcijas skirti ketina vykdydamas savo su priežiūra susijusius uždavinius, atitinkamus sprendimus remdamasi užbaigtu Priežiūros valdybos

⁽¹⁾ 2014 m. balandžio 16 d. Europos Centrinio Banko reglamentas (ES) Nr. 468/2014, kuriuo sukuriamas Europos Centrinio Banko, nacionalinių kompetentingų institucijų ir nacionalinių paskirtųjų institucijų bendradarbiavimo Bendrame priežiūros mechanizme struktūra (BPM pagrindų reglamentas) (ECB/2014/17) (OL L 141, 2014 5 14, p. 1).

sprendimo projektu priima ECB valdančioji taryba, o juos peržiūrėti gali Administracinė peržiūros valdyba; b) kai ECB sankcijas skirti ketina vykdydamas savo su priežiūra nesusijusius uždavinius, atitinkamus sprendimus priima ECB vykdomoji valdyba, o juos peržiūrėti gali ECB valdančioji taryba;

- (11) kadangi pažeidimų tyrimai priežiūros srityje yra sudėtingi, įgaliojimams skirti su ECB priežiūros uždaviniais susijusias sankcijas ir užtikrinti jų vykdymą šioje srityje turėtų būti taikomi ilgesni senaties laikotarpiai nei su ECB priežiūros uždaviniais nesusijusioms sankcijoms. Šių senaties laikotarpių sustabdymas ir pertraukimas turėtų būti atitinkamai reglamentuojami, atsižvelgiant ir į tai, kad pažeidimo procedūros priežiūros srityje gali persidengti su tomis pačiomis faktinėmis aplinkybėmis grindžiamais baudžiamaisiais tyrimais ir baudžiamosiomis bylomis;
- (12) todėl Reglamentas (EB) Nr. 2532/98 turėtų būti atitinkamai iš dalies pakeistas,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

1 straipsnis

Daliniai pakeitimai

Reglamentas (EB) Nr. 2532/98 iš dalies keičiamas taip:

1. 1 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) 6 punktas pakeičiamas taip:

„6. „Delspinigiai“ – pinigų sumos, kurias už pasikartojantį pažeidimą įmonė įpareigota sumokėti kaip sankciją, arba siekiant priversti atitinkamus asmenis laikytis ECB priežiūros srities reglamentų ir sprendimų. Delspinigiai skaičiuojami už kiekvieną pasikartojančio pažeidimo visą dieną:

a) po to, kai pagal 3 straipsnio 1 dalies antroje pastraipoje nurodytą procedūrą įmonė gauna pranešimą, kuriame reikalaujama pašalinti tokį pažeidimą, arba

b) jei pasikartojančiam pažeidimui taikoma Tarybos reglamento (ES) Nr. 1024/2013 (*) 18 straipsnio 7 dalis – pagal šio reglamento 4b straipsnyje nustatytą procedūrą;

(*) 2013 m. spalio 15 d. Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1024/2013, kuriuo Europos Centriniam Bankui pavedami specialūs uždaviniai, susiję su rizikos ribojimu pagrįstos kredito įstaigų priežiūros politika (OL L 287, 2013 10 29, p. 63).“;

b) 7 punktas pakeičiamas taip:

„7. „Sankcijos“ – baudos ir delspinigiai.“

2. Įterpiamas šis straipsnis:

„1a straipsnis

Bendrieji principai ir taikymo apimtis

1. Šis reglamentas taikomas ECB skiriant įmonėms sankcijas už įpareigojimų, kylančių iš ECB sprendimų ar reglamentų, nesilaikymą.

2. Taisyklės, taikomos ECB vykdamas savo su priežiūra susijusius uždavinius skiriamoms administracinėms sankcijoms už ECB reglamentų ir sprendimų pažeidimus, nuo 2–4 straipsniuose nustatytų taisyklių nukrypsta tokia apimtimi, kiek tai nustatyta 4a–4c straipsniuose.

3. ECB skelbia kiekvieną sprendimą dėl įmonei skiriamų sankcijų ECB reglamentų ar sprendimų pažeidimo priežiūros srityje atveju nepriklausomai nuo to, ar tas sprendimas buvo apskųstas.

Po to, kai apie atitinkamą sprendimą pranešama atitinkamai įmonei, ECB šią informaciją be pagrindo nedelsdamas paskelbia savo interneto svetainėje. Paskelbiant nurodoma pažeidimo rūšis ir pobūdis, atitinkamos įmonės tapatybė, išskyrus atvejus, kai tokiu būdu atliekamas paskelbimas:

- a) sukeltų grėsmę finansų rinkų stabilumui ar vykstančiam baudžiamajam tyrimui arba
- b) padarytų, kai tai galima nustatyti, neproporcingą žalą atitinkamai įmonei.

Esant šioms aplinkybėms sprendimai dėl sankcijų skelbiami neteikiant tapatybės duomenų. Kitu atveju, jei tikėtina, kad tokios aplinkybės nustos egzistuoti per pagrįstą laikotarpį, paskelbimas pagal šią dalį gali būti atidėtas tokiam pagrįstam laikotarpiui.

Jeigu dėl sprendimo skirti sankciją Teisingumo Teisme vyksta apeliacinis procesas, ECB savo interneto svetainėje nedelsdamas taip pat paskelbia informaciją apie šio apeliacinio proceso statusą ir rezultatus.

ECB užtikrina, kad pagal šią dalį paskelbta informacija jo interneto svetainėje liktų bent penkerius metus.“

3. 2 straipsnio 4 dalis pakeičiama taip:

„4. Jeigu pažeidimas yra susijęs su pareigos nevykdymu, sankcijos taikymas neatleidžia įmonės nuo pareigos vykdymo, išskyrus tuos atvejus, kai sprendime, priimtame pagal 3 straipsnio 4 dalį arba 4b straipsnį, aiškiai nustatoma kitaip.“

4. 3 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

- a) 1 dalies pirmas sakinys pakeičiamas taip:

„1. Sprendimą dėl pažeidimo bylos iškėlimo priima ECB, veikdamas savo iniciatyva arba pagal valstybės narės, kurios jurisdikcijoje buvo padarytas įtariamasis pažeidimas, nacionalinio centrinio banko jam pateiktą pasiūlymą.“;

- b) 10 dalis pakeičiama taip:

„10. Jeigu pažeidimas yra susijęs tik su uždaviniu, kuris ECBS arba ECB yra pavestas pagal Sutartį ir Statutą, pažeidimo byla gali būti iškelta tik pagal šį reglamentą, nepriklausomai nuo to, ar egzistuoja kokie nors nacionalinės teisės aktai, kuriuose gali būti numatyta atskira procedūra. Jeigu pažeidimas taip pat yra susijęs su viena ar keliomis ECBS arba ECB kompetencijai nepriskiriamomis sritimis, teisė iškelti pažeidimo bylą pagal šį reglamentą nėra susijusi su jokia kompetentingos nacionalinės institucijos teise iškelti atskiras bylas tokiose srityse, kurios nepriskiriamos ECBS arba ECB kompetencijai. Ši nuostata nedaro poveikio baudžiamosios teisės ar nacionalinės teisės, susijusios su riziką ribojančia priežiūra, taikymui dalyvaujančiose valstybėse narėse pagal Reglamentą (ES) Nr. 1024/2013.“

5. Įterpiami šie straipsniai:

„4a straipsnis

Specialios taisyklės dėl sankcijų, kurias ECB skiria vykdydamas savo su priežiūra susijusius uždavinius, viršutinių ribų

1. Nukrypstant nuo 2 straipsnio 1 dalies, ECB vykdamas savo su priežiūra susijusius uždavinius priimtų sprendimų ir reglamentų pažeidimų atveju, baudų ir delspinigių, kuriuos ECB gali skirti, ribos yra tokios:

- a) baudos atveju viršutinė riba yra lygi dvigubai dėl pažeidimo gauto pelno arba išvengtų nuostolių, jei juos galima nustatyti, sumai, arba 10 % visos metinės įmonės apyvartos;
- b) delspinigių atveju viršutinė riba yra lygi 5 % vidutinės dienos apyvartos už kiekvieną pažeidimo dieną. Maksimalus laikotarpis, už kurį gali būti skiriami delspinigiai – šeši mėnesiai nuo sprendime, kuriuo skiriami delspinigiai, nurodytos dienos.

2. Pirmoje dalyje:

- a) metinė apyvarta – atitinkamos įmonės praeitų finansinių metų metinė apyvarta, kaip nustatyta atitinkamoje Sąjungos teisėje, o kai ji nežinoma, nustatyta pagal naujausias turimas tokio asmens metines finansines ataskaitas. Kai atitinkama įmonė yra patronuojančiosios įmonės patronuojamoji įmonė, atitinkama visa metinė apyvarta yra visa metinė apyvarta, nustatyta remiantis naujausiomis turimomis praeitų finansinių metų konsoliduotomis metinėmis finansinėmis ataskaitomis, o jei jų nėra, remiantis naujausiomis turimomis tokio asmens metinėmis finansinėmis ataskaitomis;
- b) vidutinė dienos apyvarta – a punkte apibrėžta metinė apyvarta, padalinta iš 365.

4b straipsnis

Specialios procedūrinės taisyklės sankcijoms, kurias ECB skiria vykdydamas savo su priežiūra susijusius uždavinius

1. Nukrypstant nuo šio reglamento 3 straipsnio 1–8 dalių, šiame straipsnyje nustatytos taisyklės taikomos ECB vykdamas savo su priežiūra susijusius uždavinius priimtų sprendimų ir reglamentų pažeidimų atveju.
2. Jeigu ECB, vykdydamas savo uždavinius pagal Reglamentą (ES) Nr. 1024/2013, mano esant pagrindo įtarti, kad įmonė, kurios pagrindinė buveinė yra euro zonai priklausančioje valstybėje narėje, daro ar yra padariusi vieną ar kelis ECB reglamentų ar sprendimų pažeidimus, kaip nurodyta Reglamento (ES) Nr. 1024/2013 18 straipsnio 7 dalyje, ECB vykdo atitinkamus tyrimus vadovaudamasis toliau išdėstytomis nuostatomis.
3. Baigus tyrimą ir prieš parengiant pasiūlymą dėl užbaigto sprendimo projekto bei prieš pateikiant jį Priežiūros valdybai, ECB, remdamasis savo teise tirti pažeidimus priežiūros srityje, atitinkamai įmonei raštu praneša apie atlikto tyrimo rezultatus ir bet kokius jai pateiktus prieštaravimus.

Pirmoje pastraipoje nurodytame pranešime ECB, remdamasis savo teise tirti pažeidimus priežiūros srityje, informuoja atitinkamą įmonę apie jos teisę pateikti ECB, kaip teisę tirti pažeidimus priežiūros srityje turinčiam subjektui, savo pastabas raštu dėl faktinių rezultatų ir atitinkamų įmonei pateiktų prieštaravimų, įskaitant konkrečių tariamai pažeistų nuostatų, ir nustato pagrįstą laikotarpį tokioms pastaboms pateikti. ECB neprivalo atsižvelgti į raštu pateiktas pastabas, pateiktas pasibaigus ECB nustatytam laikotarpiui.

ECB, kaip teisę tirti pažeidimus priežiūros srityje turintis subjektas, taip pat gali po pranešimo, nurodyto pirmoje pastraipoje, pateikimo pakviesti atitinkamą įmonę dalyvauti žodiniame svarstyme. Tyrimo šalims svarstyme gali atstovauti ir (arba) joms padėti advokatai arba kiti kvalifikuoti asmenys. Žodiniai svarstymai nėra vieši.

Atitinkamai tiriamai įmonei garantuojama teisė susipažinti su byla. Ši teisė netaikoma konfidencialiai informacijai.

4. Priežiūros valdyba pateikia Valdančiajai tarybai pasiūlymą dėl užbaigto sprendimo projekto, kuriame nusprendžiama, ar ta įmonė įvykdė pažeidimą, ir prireikus nustatomos konkrečios taikytinos sankcijos Reglamento (ES) Nr. 1024/2013 26 straipsnio 8 dalyje nurodyta tvarka.
5. Susijusi įmonė turi teisę prašyti, kad Administracinė peržiūros valdyba peržiūrėtų pagal 4 dalį priimtą Valdančiosios tarybos sprendimą Reglamento (ES) Nr. 1024/2013 24 straipsnyje nustatyta tvarka.

4c straipsnis

Specialūs senaties terminai sankcijoms, kurias ECB skiria vykdydamas savo su priežiūra susijusius uždavinius

1. Nukrypstant nuo 4 straipsnio, teisė priimti sprendimą skirti sankciją ECB sprendimų ar reglamentų pažeidimo atveju, kai tai susiję su ECB priežiūros uždaviniais, pasibaigia praėjus penkeriems metams nuo pažeidimo įvykdymo datos arba, pasikartojančio pažeidimo atveju, praėjus penkeriems metams nuo pažeidinėjimo pabaigos.

2. Bet kokie ECB veiksmai atliekant tyrimą arba nagrinėjant bylą dėl pažeidimo pertraukia 1 dalyje nustatytą senaties laikotarpį. Senatis pertraukiama nuo dienos, kai susijusiai įmonei, kuriai taikoma priežiūra, pranešama apie veiksmus. Kiekvieną kartą pertraukus senaties laikotarpis prasideda iš naujo. Tačiau senatis neviršija dešimties metų laikotarpio nuo pažeidimo padarymo dienos, arba, pasikartojančio pažeidimo atveju – dešimties metų laikotarpio nuo tada, kai buvo baigtas pažeidinėjimas.
3. Aukščiau esančiose dalyse aprašyti senaties terminai gali būti pratęsti, jei:
  - a) Valdančiosios tarybos sprendimą peržiūri Administracinė peržiūros valdyba arba skundžiamoje byloje – Europos Sąjungos Teisingumo Teismas, arba
  - b) susijusiai įmonei dėl tų pačių faktinių aplinkybių iškelta baudžiamoji byla. Tokiu atveju aukščiau esančiose dalyse aprašyti senaties laikotarpiai pratęsiami laikotarpiui, per kurį Administracinės peržiūros valdyba arba Teisingumo Teismas peržiūri sprendimą arba baigiasi baudžiamoji byla dėl susijusios įmonės.
4. ECB teisė užtikrinti sprendimo paskirti sankciją vykdymą pasibaigia suėjus penkeriems metams nuo tokio sprendimo priėmimo dienos. Dėl bet kokių ECB veiksmų, skirtų paskirtos sankcijos mokėjimo ar mokėjimo sąlygų vykdymui užtikrinti, pertraukiamas sankcijų vykdymo užtikrinimo senaties laikotarpis.
5. Senaties laikotarpis, per kurį galima užtikrinti administracinių sankcijų vykdymą, sustabdomas:
  - a) kol nesuėjo mokėjimo pagal paskirtą sankciją galutinis terminas;
  - b) jei mokėjimo pagal paskirtą sankciją vykdymo užtikrinimas sustabdytas pagal Valdančiosios tarybos arba Teisingumo Teismo sprendimą.“

2 straipsnis

Įsigaliojimas

Šis reglamentas įsigalioja jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* dieną.

Šis reglamentas pagal Sutartis privalomas visas ir tiesiogiai taikomas valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje 2015 m. sausio 27 d.

Tarybos vardu
Pirmininkas
J. REIRS

KOMISIJOS DELEGUOTASIS REGLAMENTAS (ES) 2015/160**2014 m. lapkričio 28 d.****kuriu iš dalies keičiamas Deleguotasis reglamentas (ES) Nr. 907/2014, kuriu papildomos Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1306/2013 nuostatos dėl mokėjimo agentūrų ir kitų įstaigų, finansų valdymo, sąskaitų patvirtinimo, užstatų ir dėl euro naudojimo**

EUROPOS KOMISIJA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdama į 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 1306/2013 dėl bendros žemės ūkio politikos finansavimo, valdymo ir stebėsenos, kuriu panaikinami Tarybos reglamentai (EEB) Nr. 352/78, (EB) Nr. 165/94, (EB) Nr. 2799/98, (EB) Nr. 814/2000, (EB) Nr. 1290/2005 ir (EB) Nr. 485/2008 ⁽¹⁾, ypač į jo 40 straipsnį ir 53 straipsnio 3 dalį,

kadangi:

- (1) Komisijos deleguotojo reglamento (ES) Nr. 907/2014 ⁽²⁾ 5 straipsnyje nustatytos sąlygos, kuriomis, laikantis proporcingumo principo, išlaidos, patirtos pasibaigus mokėjimo terminams, laikomos tinkamomis finansuoti Sąjungos lėšomis.
- (2) siekiant užtikrinti teisinį tikrumą ir aiškumą, Deleguotojo reglamento (ES) Nr. 907/2014 5 straipsnyje jau išdėstytas nuostatas reikia papildyti sąlygomis, kurios turėtų būti taikomos 2015 finansiniais metais skiriamoms tiesioginėms išmokoms, kaip numatyta Tarybos reglamente (EB) Nr. 73/2009 ⁽³⁾. Šiuo tikslu, visų pirma, būtina atsižvelgti į Reglamente (EB) Nr. 73/2009 nustatytas atitinkamas 2014 kalendoriniais metais valstybėms narėms taikytinas viršutines ribas, skiriant valstybes nares, kurios taiko bendrosios išmokos schemą, ir valstybes nares, kurios taiko vienkartinės išmokos už plotus schemą. Be to, siekiant atsižvelgti į ypatingą situaciją, susijusią su finansinės drausmės taikymu, dėl išmokų už 2013 kalendorinius metus reikėtų pateikti nuorodą į Reglamento (EB) Nr. 73/2009 11 straipsnio nuostatas, o dėl išmokų už 2014 kalendorinius metus – nuorodą į Reglamento (ES) Nr. 1306/2013 26 straipsnio nuostatas;
- (3) būtina aiškiau išdėstyti Deleguotojo reglamento (ES) Nr. 907/2014 12 straipsnio 8 dalį, nes, vadovaudamasi dabartine šios nuostatos redakcija, Komisija galėtų netyčia pritaikyti fiksuoto dydžio korekcijos normą, kuri yra mažesnė už riziką Sąjungos biudžetui. Todėl to reglamento 12 straipsnio 8 dalies redakcija turėtų būti pakeista taip, kad būtų aišku, jog tais atvejais, kai objektyvia informacija įrodoma, kad didžiausia galima fondų nuostolių suma būtų mažesnė už nuostolius, kurie būtų apskaičiuoti taikant mažesnę nei Komisijos siūlomas fiksuotą dydį, Komisija, priimdama sprendimą dėl sumų, kurios nėra tinkamos finansuoti Sąjungos lėšomis, turi taikyti tą mažesnę fiksuotą dydį;
- (4) todėl Deleguotąjį reglamentą (ES) Nr. 907/2014 reikėtų atitinkamai iš dalies pakeisti,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

1 straipsnis

Reglamentas (ES) Nr. 907/2014 iš dalies keičiamas taip:

1) 5 straipsnis papildomas 3a dalimi:

„3a. Nukrypstant nuo šio straipsnio 2 dalies, Tarybos reglamento (EB) Nr. 73/2009 I priede nurodytų tiesioginių išmokų atveju 2015 finansiniais metais taikomos šios sąlygos:

- a) jei šio straipsnio 2 dalies pirmoje pastraipoje nurodyta riba išmokoms už 2014 kalendorinius metus, skirtoms ne vėliau kaip 2015 m. spalio 15 d., panaudojama ne visa ir nepanaudota tos ribos dalis viršija 2 %, ta nepanaudota dalis sumažinama iki 2 %;

⁽¹⁾ O L 347, 2013 12 20, p. 549.

⁽²⁾ 2014 m. kovo 11 d. Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) Nr. 907/2014, kuriu papildomos Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1306/2013 nuostatos dėl mokėjimo agentūrų ir kitų įstaigų, finansų valdymo, sąskaitų patvirtinimo, užstatų ir dėl euro naudojimo (O L 255, 2014 8 28, p. 18).

⁽³⁾ 2009 m. sausio 19 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 73/2009, nustatantis bendrąsias tiesioginės paramos schemų ūkininkams pagal bendrą žemės ūkio politiką taisykles ir nustatantis tam tikras paramos schemas ūkininkams, iš dalies keičiantis Reglamentus (EB) Nr. 1290/2005, (EB) Nr. 247/2006, (EB) Nr. 378/2007 ir panaikinantis Reglamentą (EB) Nr. 1782/2003 (O L 30, 2009 1 31, p. 16).

- b) jei valstybės narės pagal Reglamento (EB) Nr. 73/2009 III antraštinės dalies 3 skyrių taiko bendrosios išmokos schemą, tiesioginės išmokos (išskyrus Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) Nr. 228/2013 (*) ir Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) Nr. 229/2013 (**)) numatytas išmokas už 2013 kalendorinius metus arba ankstesnius kalendorinius metus, skirtos pasibaigus mokėjimo terminui, bus tinkamos finansuoti EŽŪGF lėšomis tik tuo atveju, jei bendra 2015 finansiniais metais skirtų tiesioginių išmokų suma, prireikus pakoreguota iki sumų, kurioms dar nepritaikytas Reglamento (EB) Nr. 73/2009 11 straipsnyje arba Reglamento (ES) Nr. 1306/2013 26 straipsnyje numatytas patikslinimas, neviršija Reglamento (EB) Nr. 73/2009 VIII priede 2014 kalendoriniams metams nustatytos viršutinės ribos ir atsižvelgiama į sumas, gautas taikant Reglamento (EB) Nr. 73/2009 136b straipsnį 2014 kalendoriniais metais, kaip nurodyta to reglamento VIIIa priede;
- c) jei valstybės narės taiko vienkartinės išmokos už plotus schemą, kaip nustatyta Reglamento (EB) Nr. 73/2009 122 straipsniu, tiesioginės išmokos už 2013 kalendorinius metus arba ankstesnius kalendorinius metus, skirtos pasibaigus mokėjimo terminui, bus tinkamos finansuoti EŽŪGF lėšomis tik tuo atveju, jei bendra 2015 finansiniais metais skirtų tiesioginių išmokų suma, prireikus pakoreguota iki sumų, kurioms dar nepritaikytas Reglamento (EB) Nr. 73/2009 11 straipsnyje arba Reglamento (ES) Nr. 1306/2013 26 straipsnyje numatytas patikslinimas, neviršija atskirų viršutinių ribų, nustatytų atitinkamos valstybės narės tiesioginėms išmokoms už 2014 kalendorinius metus, sumos;
- d) a, b ar c punktuose nurodytas ribas viršijančios išlaidos sumažinamos 100 %.

Kai tikrinama, ar įvykdyta šios dalies pirmos pastraipos b arba c punkte nustatyta sąlyga, į Reglamento (ES) Nr. 1306/2013 26 straipsnio 5 dalyje nurodytų kompensacijų sumas neatsižvelgiama.

(*) 2013 m. kovo 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 228/2013, kuriuo nustatomos specialios žemės ūkio priemonės atokiausiems Sąjungos regionams ir panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 247/2006 (OL L 78, 2013 3 20, p. 23).

(**) 2013 m. kovo 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 229/2013, kuriuo nustatomos specialios žemės ūkio priemonės mažosioms Egėjo jūros saloms ir panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1405/2006 (OL L 78, 2013 3 20, p. 41).“

2) 12 straipsnio 8 dalis pakeičiama taip:

„8. Jei valstybė narė pateikia objektyvios informacijos, kuri neatitinka šio straipsnio 2 ir 3 dalyse nustatytų reikalavimų, tačiau kuria įrodoma, kad didžiausia galima fondų nuostolių suma būtų mažesnė už sumą, gautą taikant fiksuotą dydį, kuris mažesnis už pasiūlytąjį, tuomet Komisija, pagal Reglamento (ES) Nr. 1306/2013 52 straipsnį priimdama sprendimą dėl sumų, kurios nėra tinkamos finansuoti Sąjungos lėšomis, taiko tą mažesnę fiksuotą dydį.“

2 straipsnis

Šis reglamentas įsigalioja septintą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje 2014 m. lapkričio 28 d.

Komisijos vardu
Pirmininkas
Jean-Claude JUNCKER

KOMISIJOS ĮGYVENDINIMO REGLAMENTAS (ES) 2015/161**2015 m. vasario 2 d.****kuriuo nustatomos standartinės importo vertės, skirtos tam tikrų vaisių ir daržovių įvežimo kainai nustatyti**

EUROPOS KOMISIJA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdama į 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 1308/2013, kuriuo nustatomas bendras žemės ūkio produktų rinkų organizavimas ir panaikinami Tarybos reglamentai (EEB) Nr. 922/72, (EEB) Nr. 234/79, (EB) Nr. 1037/2001 ir (EB) Nr. 1234/2007 ⁽¹⁾,atsižvelgdama į 2011 m. birželio 7 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentą (ES) Nr. 543/2011, kuriuo nustatomos išsamios Tarybos reglamento (EB) Nr. 1234/2007 taikymo vaisių bei daržovių ir perdirbtų vaisių bei daržovių sektoriuose taisyklės ⁽²⁾, ypač į jo 136 straipsnio 1 dalį,

kadangi:

- (1) Įgyvendinimo reglamentu (ES) Nr. 543/2011, atsižvelgiant į daugiašalių derybų dėl prekybos Urugvajaus raunde rezultatus, nustatomi kriterijai, pagal kuriuos Komisija nustato standartinės importo iš trečiųjų šalių vertes produktams ir laikotarpiams, nurodytiems jo XVI priedo A dalyje;
- (2) remiantis Įgyvendinimo reglamento (ES) Nr. 543/2011 136 straipsnio 1 dalimi, standartinė importo vertė apskaičiuojama kiekvieną darbo dieną atsižvelgiant į kintančius kasdienes duomenis. Todėl šis reglamentas turėtų įsigalioji jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* dieną,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

1 straipsnis

Įgyvendinimo reglamento (ES) Nr. 543/2011 136 straipsnyje minimos standartinės importo vertės yra nustatytos šio reglamento priede.

*2 straipsnis*Šis reglamentas įsigalioja jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* dieną.

Šis reglamentas yra privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje 2015 m. vasario 2 d.

Komisijos vardu
Pirmininko pavedimu
Jerzy PLEWA

Žemės ūkio ir kaimo plėtros generalinis direktorius

⁽¹⁾ O L L 347, 2013 12 20, p. 671.

⁽²⁾ O L L 157, 2011 6 15, p. 1.

PRIEDAS

Standartinės importo vertės, skirtos kai kurių vaisių ir daržovių įvežimo kainai nustatyti

(EUR/100 kg)			
KN kodas	Trečiosios šalies kodas ⁽¹⁾	Standartinė importo vertė	
0702 00 00	EG	344,0	
	IL	135,3	
	MA	85,5	
	SN	316,2	
	TR	123,5	
	ZZ	200,9	
0707 00 05	JO	229,9	
	TR	189,4	
	ZZ	209,7	
0709 91 00	EG	113,1	
	ZZ	113,1	
0709 93 10	EG	165,4	
	MA	218,7	
	TR	242,7	
	ZZ	208,9	
0805 10 20	EG	46,3	
	IL	78,7	
	MA	56,3	
	TN	54,2	
	TR	65,0	
	ZZ	60,1	
0805 20 10	IL	133,9	
	MA	84,6	
	ZZ	109,3	
0805 20 30, 0805 20 50, 0805 20 70, 0805 20 90	CN	56,6	
	EG	87,6	
	IL	127,4	
	MA	118,3	
	TR	85,3	
	ZZ	95,0	
	0805 50 10	TR	57,4
		ZZ	57,4
0808 10 80	BR	64,0	
	CL	89,6	
	US	159,3	
	ZZ	104,3	

(EUR/100 kg)

KN kodas	Trečiosios šalies kodas ⁽¹⁾	Standartinė importo vertė
0808 30 90	CL	316,1
	US	130,9
	ZA	87,0
	ZZ	178,0

⁽¹⁾ Šalių nomenklatūra nustatyta 2012 m. lapkričio 27 d. Komisijos reglamentu (ES) Nr. 1106/2012, kuriuo dėl šalių ir teritorijų nomenklatūros atnaujinimo įgyvendinamas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 471/2009 dėl Bendrijos statistikos, susijusios su išorės prekyba su ES nepriklausančiomis šalimis (OL L 328, 2012 11 28, p. 7). Kodas „ZZ“ atitinka „kitas šalis“.

SPRENDIMAI

KOMISIJOS SPRENDIMAS (ES) 2015/162

2014 m. liepos 9 d.

dėl valstybės pagalbos SA.36612 (2014/C) (ex 2013/NN), kurią Latvija suteikė bankui „Parex“

(pranešta dokumentu Nr. C(2014) 4550)

(Tekstas autentiškas tik anglų kalba)

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS KOMISIJA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 108 straipsnio 2 dalies pirmą pastraipą,

pakvietusi suinteresuotąsias šalis pateikti savo pastabas pagal minėtą (-as) nuostatą (-as) ⁽¹⁾,

kadangi:

1. PROCEDŪRA

1.1. Ankstesnės „Parex“ skirtos priemonės

- (1) 2008 m. lapkričio 10 d. Latvija pranešė Komisijai apie bankui „AS Parex banka“ (toliau – PAREX bankas) skirtų valstybės pagalbos priemonių, kuriomis siekta sutvirtinti finansų sistemos stabilumą, rinkinį. Atsižvelgdama į Latvijos įsipareigojimą per šešis mėnesius pateikti PAREX banko restruktūrizavimo planą, 2008 m. lapkričio 24 d. Komisija laikinai patvirtino šias priemones ⁽²⁾ (toliau – pirmasis sanavimo sprendimas).
- (2) Latvijos prašymu Komisija dukart patvirtino PAREX bankui skirtų pagalbos priemonių pakeitimus: 2009 m. vasario 11 d. sprendimu ⁽³⁾ (toliau – antrasis sanavimo sprendimas) ir 2009 m. gegužės 11 d. sprendimu ⁽⁴⁾ (toliau – trečiasis sanavimo sprendimas).
- (3) 2009 m. gegužės 11 d. Latvija pateikė PAREX banko restruktūrizavimo planą. 2009 m. birželio 29 d. sprendime ⁽⁵⁾ Komisija padarė pirminę išvadą, kad restruktūrizavimo priemonės, apie kurias pranešta, yra valstybės pagalba PAREX bankui, ir išreiškė abejones, ar tokią pagalbą būtų galima laikyti suderinama su vidaus rinka. Dėl to Komisija nusprendė pradėti Sutarties 108 straipsnio 2 dalyje nurodytą procedūrą ir paprašė, kad Latvija pateiktų pagalbos suderinamumui įvertinti reikalingą informaciją.
- (4) 2009 m. gegužės 11 d.–2010 m. rugsėjo 15 d. Latvija ir Komisija keletą kartų keitėsi informacija ir aptarė PAREX banko restruktūrizavimą. Per tą laikotarpį Latvija keletą kartų atnaujino PAREX banko restruktūrizavimo planą.
- (5) Restruktūrizavimo plane numatyta PAREX banką suskaidyti į naujai įsteigtą „gerą banką“ pavadinimu „AS Citadele banka“ (toliau – bankas „Citadele“), kuris perimtų visą pagrindinį turtą ir dalį nepagrindinio turto ⁽⁶⁾, ir vadinamąjį „blogą banką“ (bankas „Reverta“) ⁽⁷⁾, kuriam tektų likęs nepagrindinis ir neveiksnius turtas. Bankas suskaidytas 2010 m. rugpjūčio 1 d.

⁽¹⁾ Komisijos sprendimas SA.36612-2014/C (ex N 2013/NN) (OL C 147, 2014 5 16, p. 11).

⁽²⁾ Komisijos sprendimas NN 68/08 (OL C 147, 2009 6 27, p. 1).

⁽³⁾ Komisijos sprendimas NN 3/09 (OL C 147, 2009 6 27, p. 2).

⁽⁴⁾ Komisijos sprendimas N 189/09 (OL C 176, 2009 7 29, p. 3).

⁽⁵⁾ Komisijos sprendimas C 26/09 (ex N 289/09) (OL C 239, 2009 10 6, p. 11).

⁽⁶⁾ Visų pirma, veiksnias Nepriklausomų valstybių sandraugos (toliau – NVS) šalyse esantiems paskolų gavėjams, patronuojamajai įmonei Lietuvoje, filialams Švedijoje ir Vokietijoje ir turto valdymo padaliniai, įskaitant patronuojamąją įmonę Šveicarijoje, suteiktas paskolas.

⁽⁷⁾ Po suskaidymo, įvykusio 2010 m. rugpjūčio 1 d., blogas bankas iš pradžių išlaikė pavadinimą „Parex banka“, tačiau 2012 m. gegužės mėn. įmonės pavadinimas pakeistas į „AS Reverta“.

- (6) 2010 m. rugsėjo 15 d. sprendimu ⁽⁸⁾ (toliau – galutinis sprendimas dėl PAREX) Komisija, atsižvelgdama į Latvijos valdžios institucijų prisiimtus įsipareigojimus, kuriuos jos pateikė 2010 m. rugsėjo 3 d., patvirtino PAREX banko restruktūrizavimo planą.
- (7) 2012 m. rugpjūčio 10 d. sprendimu (toliau – sprendimas dėl įsipareigojimų pakeitimo) ⁽⁹⁾ Komisija Latvijos prašymu patvirtino trijų įsipareigojimų, įtrauktų į galutinį sprendimą dėl PAREX, pakeitimus. Šie pakeitimai tai: 1) NVS paskolų ⁽¹⁰⁾ perdavimo terminas pratęstas iki 2014 m. gruodžio 31 d.; 2) padidinta mažiausio galimo kapitalo pakankamumo riba, leidžiama „Citadele“ banko ir grupės lygmeniu, ir 3) leista perkelti ankstesnių metų nepanaudotas skolinimo viršutines ribas, kartu laikantis pradinių rinkos dalies apribojimų.
- (8) Komisija pažymi, kad 2014 m. birželio 5 d. Latvija išimties tvarka sutiko, kad šis sprendimas būtų priimtas anglų kalba.

1.2. Oficiali tyrimo procedūra

- (9) 2013 m. spalio 1 d. Latvija perdavė dar vieną prašymą iš dalies pakeisti galutinį sprendimą dėl PAREX – atidėti banko „Citadele“ turto valdymo padalinio ⁽¹¹⁾ pardavimo terminą. Vertindama prašymą dėl šio pakeitimo Komisija nustatė, kad Latvijos bankams PAREX ir „Citadele“ suteikta valstybės pagalba viršijo Komisijos patvirtintas pagalbos priemonės.
- (10) [...] ^(*) –2014 m. kovo 4 d. Latvija ir Komisija keletą kartų keitėsi informacija dėl šių papildomų pagalbos priemonių. Latvija pateikė informaciją ir dokumentus 2013 m. spalio 30 d., 2014 m. sausio 31 d. ir 2014 m. kovo 4 d. (įskaitant pakoreguotą PAREX banko restruktūrizavimo planą).
- (11) Nuo 2013 m. lapkričio 11 d. Komisija taip pat kas mėnesį gavo informaciją apie Latvijos padarytą pažangą banko „Citadele“ pardavimo procese, kuris pradėtas 2013 m. spalio mėn.
- (12) 2014 m. balandžio 16 d. sprendimu ⁽¹²⁾ (toliau – sprendimas pradėti procedūrą) Komisija pranešė Latvijai, kad išnagrinėjusi Latvijos valdžios institucijų pateiktą informaciją, nusprendė pradėti Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (toliau – Sutartis) 108 straipsnio 2 dalyje numatytą procedūrą. Sprendime pradėti procedūrą Komisija taip pat pakvietė suinteresuotąsias šalis pateikti savo pastabas dėl pagalbos, į šį kvietimą 2014 m. gegužės 23 d. gautas vienas atsakymas.
- (13) Latvija pranešė Komisijai, jog dėl skubumo išimties tvarka sutinka, kad šis sprendimas būtų priimtas anglų kalba.

2. APRAŠYMAS

2.1. Svarstoma įmonė

- (14) PAREX bankas buvo antras pagal dydį Latvijos bankas, kurio bendras turtas 2008 m. gruodžio 31 d. sudarė 3,4 mlrd. LVL (4,9 mlrd. EUR). PAREX bankas įsteigtas 1992 m. 2008 m. lapkričio mėn. Latvija įsigijo 84,83 % banko akcinio kapitalo iš dviejų stambiausių akcininkų už simbolinę pirkimo kainą, iš viso už 2 LVL (apie 3 EUR), tai buvo valstybės pagalbos priemonė, kurią Komisija patvirtino pirmuoju ir antruoju sanavimo sprendimais. Po sanavimo sprendimais patvirtinto rekapitalizavimo 2009 m. gegužės mėn. papildomai skirta 140,75 mln. LVL injekcija (šią priemonę Komisija patvirtino trečiuoju sanavimo sprendimu) Latvija padidino savo dalyvavimo PAREX banko kapitale dalį iki 95 %.
- (15) 2009 m. balandžio mėn. Europos rekonstrukcijos ir plėtros bankas (toliau – ERPB) įsigijo PAREX banko akcinio kapitalo dalį, kurią sudarė 25 % ir 1 akcija. Po 2010 m. įvykusio PAREX banko suskaidymo į gerą ir blogą bankus ir vėlesnių akcijų nuosavybės struktūros pakeitimų dabar banko „Citadele“ akcininkai yra Latvija (75 %) ir ERPB (25 %), o banko „Reverta“ akcininkai yra Latvija (84,15 %), ERPB (12,74 %) ir kiti (3,11 %).

⁽⁸⁾ Komisijos sprendimas 2011/364/ES (OL L 163, 2011 6 23, p. 28).

⁽⁹⁾ Komisijos sprendimas SA.34747 (OL C 273, 2013 9 21, p. 1).

⁽¹⁰⁾ Tai – paskolos, suteiktos NVS esantiems paskolų gavėjams.

⁽¹¹⁾ Turto valdymo padalinys apima banko „Citadele“ privataus kapitalo valdymo sektorių, turto valdymo patronuojamąsias bendroves ir Šveicarijos įmonę „AP Anlage & Privatbank“ AG.

^(*) Konfidenciali informacija.

⁽¹²⁾ Žr. 1 išnašą.

- (16) Išsamus PAREX banko aprašymas iki to laikotarpio, kai priimtas galutinis sprendimas dėl PAREX, pateiktas to sprendimo 11–15 konstatuojamosiose dalyse.

2.2. Patvirtintos bankams „Citadele“ ir „Reverta“ skirtos pagalbos priemonės

- (17) PAREX bankui leista pasinaudoti keliomis pagalbos priemonėmis, kurias Komisija patvirtino savo pirmuoju, antruoju ir trečiuoju sanavimo sprendimais (toliau – sanavimo sprendimai) ir galutiniu sprendimu dėl PAREX.
- (18) Restruktūrizavimo plane, kurį Komisija patvirtino galutiniu sprendimu dėl PAREX, numatyta, kad anksčiau Komisijos patvirtinta sanavimo pagalba bus tęsiama iki restruktūrizavimo laikotarpio pabaigos ir banko suskaidymo į bankus „Citadele“ ir „Reverta“. Galutiniame sprendime dėl PAREX taip pat patvirtinta papildoma restruktūrizavimo pagalba bankams „Reverta“ ir „Citadele“. Jame taip pat išdėstyta šios sanavimo sprendimais preliminariai patvirtintos pagalbos panaudojimo po „Parex banka“ suskaidymo mechanizmas:
- likvidumo paramos, kurią sudarė valstybės indėliai bankuose „Citadele“ ir „Reverta“ ⁽¹³⁾;
  - valstybės garantijos bankų „Citadele“ ir „Reverta“ išsipareigojimams ⁽¹⁴⁾;
  - valstybės vykdomo bankų „Citadele“ ir „Reverta“ rekapitalizavimo ⁽¹⁵⁾ ir
  - bankui „Citadele“ skirtos paramos turtui priemonės ⁽¹⁶⁾.

3. PAGRINDAS PRADĖTI OFICIALIĄ TYRIMO PROCEDŪRĄ

3.1. Papildomos Latvijos įgyvendintos bankams PAREX, „Citadele“ ir „Reverta“ skirtos priemonės

- (19) Remiantis 2013 m. rugpjūčio 29 d. stebėsenos patikėtinio ⁽¹⁷⁾ ataskaita ir dokumentais bei informacija, kurią Latvija pateikė nuo 2013 m. spalio mėn., išsiaiškinta, kad Latvija įgyvendino šias priemones, apie jas prieš tai nepranešusi Komisijai:
- 2009 m. gegužės 22 d. septyneriems metams, t. y. iki 2016 m. gegužės 21 d., Latvija suteikė PAREX bankui 50,27 mln. LVL subordinuotąją paskolą (atitinkančią 2 lygio kapitalo kriterijus) (toliau – pirmoji priemonė). Šios subordinuotosios paskolos terminas viršija maksimalų penkerių metų terminą, kuris buvo nustatytas pirmajame sanavimo sprendime ir patvirtintas galutiniame sprendime dėl PAREX.
  - 2013 m. birželio 27 d. Latvija dar 18 mėnesių pratęsė bankui „Citadele“ suteiktą 37 mln. LVL vertės subordinuotųjų paskolų terminą (toliau – antroji priemonė) (iš 45 mln. LVL, kuriuos Latvija tuo metu buvo suteikusi). ⁽¹⁸⁾ Latvija nepranešė Komisijai apie subordinuotųjų paskolų termino pratęsimą.

⁽¹³⁾ Galutinio sprendimo dėl PAREX 55–57 konstatuojamosios dalys.

⁽¹⁴⁾ Galutinio sprendimo dėl PAREX 58–61 konstatuojamosios dalys.

⁽¹⁵⁾ Galutinio sprendimo dėl PAREX 62–68 konstatuojamosios dalys.

⁽¹⁶⁾ Galutinio sprendimo dėl PAREX 69–70 konstatuojamosios dalys.

⁽¹⁷⁾ Stebėsenos patikėtinis paskirtas „Reverta“, „Citadele“ ir Latvijos valdžios institucijų 2011 m. vasario 28 d. pasirašytu įgaliojimu. Stebėsenos patikėtinis dukart per metus teikė praėjusio pusmečio, pradedant nuo laikotarpio, pasibaigusio 2010 m. gruodžio 31 d., stebėsenos ataskaitas.

⁽¹⁸⁾ Suskaidžius PAREX banką, 2010 m. rugpjūčio 1 d. įsteigtas bankas „Citadele“. Galutiniame sprendime dėl PAREX patvirtinta, kad visos anksčiau PAREX bankui suteiktos subordinuotosios paskolos perduodamos bankui „Citadele“. Latvija nesuteikė 2 lygio kapitalo PAREX banko suskaidymo metu ir negalėjo jo suteikti po suskaidymo, kaip išsamiau paaiškinta sprendimo pradėti procedūrą 21 konstatuojamojoje dalyje.

2009 m. rugsėjo 3 d. ERPB sutiko refinansuoti dalį Latvijos PAREX bankui anksčiau suteiktos paskolos. 2009 m. gruodžio 31 d. duomenimis, Latvijos PAREX bankui suteiktų subordinuotųjų paskolų suma sudarė 37 mln. LVL, o ERPB refinansuota subordinuotoji paskola sudarė 13 mln. LVL.

Suskaidymo metu Latvija perėmė 8 mln. LVL iš 13 mln. LVL ERPB subordinuotosios paskolos. 2010 m. rugpjūčio 1 d. duomenimis, bendra Latvijos suteiktų (skirtingų terminų) subordinuotųjų paskolų suma sudarė 45 mln. LVL, o ERPB – 5 mln. LVL.

- c) Be to, nuo 2011 m. Latvija bankui „Reverta“ teikė likvidumo paramą, kuri viršijo maksimalias Komisijos galutiniame sprendime dėl PAREX patvirtintas ribas (toliau – trečioji priemonė) ir pagal pagrindinį, ir pagal nepalankiausią scenarijus. ⁽¹⁹⁾
- (20) Pagal informaciją, kurią Komisija turėjo priimdama sprendimą pradėti procedūrą, dėl pirmosios ir antrosios priemonių Komisijai kilo didelių abejonių, ar šias priemones galima laikyti suderinamomis su vidaus rinka, atsižvelgiant į tai, kad:
- a) atlikus pradinį Latvijos suteiktų subordinuotųjų paskolų suderinamumo vertinimą padaryta išvada, kad penkerių metų terminas yra mažiausias būtinas terminas, todėl tuo remiantis jas galima laikyti suderinamomis, ir
- b) naujų argumentų, kuriais būtų pagrįsta, kad būtent ilgesnis terminas yra mažiausias griežtai būtinas terminas, nebuvo pateikta.
- (21) Priimant sprendimą pradėti procedūrą pakankamai argumentų, kuriais būtų įrodytas trečiosios priemonės suderinamumas, taip pat nebuvo pateikta.
- (22) Tuo remdamasi ir vadovaudamasi Tarybos reglamento (EB) Nr. 659/1999 ⁽²⁰⁾ 13 straipsnio 1 dalimi ir 4 straipsnio 4 dalimi, Komisija pradėjo oficialią tyrimo procedūrą dėl neteisėtos pagalbos, suteiktos 19 konstatuojamojoje dalyje nurodyta pirmąja, antrąja ir trečiąja priemonėmis.

3.2. Įsipareigojimo parduoti banko „Citadele“ turto valdymo padalinį pažeidimas

- (23) Latvija taip pat neįvykdė galutiniame sprendime dėl PAREX įtvirtinto savo įsipareigojimo parduoti banko „Citadele“ turto valdymo padalinį – iki 2013 m. birželio 30 d. be pardavimo patikėtinio arba iki 2013 m. gruodžio 31 d. su pardavimo patikėtinio (toliau – ketvirtoji priemonė). ⁽²¹⁾ Todėl tas įsipareigojimas parduoti banko „Citadele“ turto valdymo padalinį iki nurodytųjų terminų buvo pažeistas.
- (24) Sprendime pradėti procedūrą Komisija padarė išvadą, kad 21 konstatuojamojoje dalyje apibūdintas įsipareigojimo pažeidimas padarytas dėl netinkamo pagalbos taikymo. Todėl Komisija nusprendė pradėti oficialią tyrimo procedūrą dėl netinkamo pagalbos taikymo pagal Reglamento (EB) Nr. 659/1999 16 straipsnį.

4. SUINTERESUOTŲJŲ ŠALIŲ PASTABOS

- (25) Po sprendimo pradėti procedūrą priėmimo Komisija gavo pastabas iš vieno asmens, kuris nepateikė faktų, įrodančių, kad gali būti laikomas suinteresuotąja šalimi, t. y. kad yra šalis, kurios pačios interesus priemonė gali paveikti (pavyzdžiui, konkurentai arba prekybos asociacijos ⁽²²⁾), arba šalis, kuri veikia suinteresuotosios šalies vardu.
- (26) Gautos pastabos pateiktos dėl įtariamų neteisėtų PAREX banko veiksmų, bet ne dėl pirmosios, antrosios ir trečiosios priemonių, kurias Latvija skyrė bankams PAREX, „Citadele“ ir „Reverta“, ir ne dėl ketvirtosios priemonės. Iš esmės šios pastabos buvo pateiktos dėl faktų ir informacijos, kurie neturi tiesioginės svarbos valstybės pagalbos taisyklių įgyvendinimui aptariamam atveju. Todėl per vertinimą, kuris buvo atliekamas rengiantis priimti šį sprendimą, šios pastabos buvo užregistruotos ir vertintos kaip bendro pobūdžio rinkos informacija.

5. LATVIJOS PASTABOS DĖL OFICIALIOS TYRIMO PROCEDŪROS

- (27) Po sprendimo pradėti procedūrą priėmimo 2014 m. gegužės 26 d. Latvija pateikė pastabas, kuriomis norėjo atsakyti į Komisijos išreikštas abejones dėl pirmosios, antrosios ir trečiosios priemonių suderinamumo ir dėl įsipareigojimo parduoti banko „Citadele“ turto valdymo padalinį pažeidimo.

⁽¹⁹⁾ Išsamesnė informacija pateikta sprendimo pradėti procedūrą 21 konstatuojamojoje dalyje.

⁽²⁰⁾ 1999 m. kovo 22 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 659/1999, nustatantis išsamias Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 108 straipsnio taikymo taisykles (OL L 83, 1999 3 27, p. 1).

⁽²¹⁾ Žr. galutinio sprendimo dėl PAREX 73 konstatuojamąją dalį.

⁽²²⁾ Žr. Reglamento (EB) Nr. 659/1999 1 straipsnio h punktą.

- (28) 2014 m. gegužės 30 d. Latvija taip pat pateikė atnaujintą restruktūrizavimo planą, į kurį įtraukta šio sprendimo 5.1–5.5 skyriuose aptarta informacija ir kompensacinės priemonės.
- (29) Atsakydama į Komisijos prašymą pateikti informacijos, 2014 m. birželio 23 d. Latvija pateikė papildomų duomenų apie antrąją priemonę.

5.1. Dėl to, kad pradinis subordinuotųjų paskolų terminas viršija sanavimo sprendimuose ir galutiniame sprendime dėl PAREX nustatytą terminą (pirmosios priemonės)

- (30) 2014 m. gegužės 26 d. pastabose Latvija tvirtina, kad pirmąją priemonę patvirtinti reikėjo tam, kad PAREX bankas galėtų laikytis taikomų teisės aktuose nustatytų mokumo reikalavimų ir taip būtų apsisaugota nuo nepataisomos žalos trapijai Latvijos bankų sistemai, kurioje bankai yra stipriai tarpusavyje susiję ir yra stipriai priklausomi vienas nuo kito.
- (31) Latvija teigia, kad tuo metu, kai buvo priimamas pirmasis sanavimo sprendimas, Latvijos valdžios institucijos turėjo mažai informacijos apie tikrąją finansinę PAREX banko padėtį ir turto kokybę. Todėl savo pradiniame Komisijai pateiktame prašyme patvirtinti valstybės pagalbos priemones Latvija išipareigojo subordinuotąsias paskolas suteikti penkeriems metams, nes toks terminas buvo mažiausias reikalingas terminas tam, kad subordinuotosios paskolos pagal atitinkamus Latvijos teisės aktus atitiktų 2 lygio kapitalo kriterijus.
- (32) Latvija taip pat nurodo, jog norėdama, kad finansinė PAREX banko padėtis būtų įvertinta tiksliau, ji nurodė įmonei „PricewaterhouseCoopers“ atlikti išsamų PAREX banko patikrinimą; šis patikrinimas baigtas 2009 m. sausio 26 d. po pirmojo sanavimo sprendimo priėmimo.
- (33) Latvija kartu pabrėžia, kad 2008–2009 m. padėtis rinkoje labai sparčiai keitėsi, o paskolų kokybė prastėjo greičiau, nei tikėtasi. Blogėjančią padėtį atspindi ir dėl to priimti trys Komisijos sprendimai dėl PAREX banko sanavimo ir Latvijos pateiktos kelios PAREX banko restruktūrizavimo plano redakcijos, kurių paskutinioji pateikta 2009 m. gegužės 11 d. (toliau – 2009 m. restruktūrizavimo planas).
- (34) Latvija paaiškina, kad tokiomis aplinkybėmis dėl sparčių ekonominės aplinkos pokyčių, kuriuos daugiausia lėmė pasaulio finansų krizė ir rinkoje mažėjantis pasitikėjimas PAREX banku, sanavimo sprendimų prielaidos ir prognozės greitai ėmė nebeatitikti tikrovės. Todėl Latvija padarė išvadą, kad norint stabilizuoti trapią Latvijos bankų sistemą, Latvijos PAREX bankui suteiktų subordinuotųjų paskolų penkerių metų terminas nebebus pakankamas. Iš tikrųjų, paaiškėjo, jog tam, kad PAREX bankas, kuris tuo metu buvo sisteminis bankas, galėtų vykdyti mokumo reikalavimus, visų pirma jam taikomus kapitalo pakankamumo reikalavimus, reikalingos ilgesnės negu penkerių metų subordinuotosios paskolos.
- (35) Remiantis tuo metu, kai buvo suteiktos subordinuotosios paskolos, PAREX bankui taikytais reikalavimais (grindžiamais „Bazelis II“ standartais⁽²³⁾), tik 80 % iš 50,27 mln. LVL vertės penkerių metų paskolų (t. y. tik 40,22 mln. LVL) būtų atitikę 2 lygio kapitalo kriterijus. Visų pirma, reguliavimo tikslais subordinuotųjų paskolų sumai kasmet reikėjo taikyti kaupiamąją diskonto (arba amortizacijos) normą, taip atspindint mažėjančią šių priemonių, kaip teigiamų sudedamųjų reguliuojamojo kapitalo dalių, vertę. Dėl to kapitalo pakankamumo tikslais suteikiant penkerių metų paskolą galima įskaityti tik 80 % jos sumos, antrų metų pradžioje – tik 60 % ir t. t.
- (36) Savo argumentus Latvija dar pagrindžia palyginamaisiais skaičiavimais, iš kurių matyti, kad jeigu Latvija subordinuotąsias paskolas būtų suteikusi tik penkerių metų laikotarpiui, jų suteikimo metu ne visa jų suma būtų atitikusi 2 lygio kapitalo kriterijus.
- (37) Paaiškėjo, jog tam, kad visa 50,27 mln. LVL valstybės suteiktų subordinuotųjų paskolų suma 2009–2010 m. atitiktų 2 lygio kapitalo kriterijus ir PAREX bankas galėtų laikytis siekiamo kapitalo pakankamumo rodiklio, reikia, kad Latvijos PAREX bankui suteiktų subordinuotųjų paskolų terminas būtų septyneri metai. 1 lentelėje parodytos PAREX banko 2 lygio kapitalo sumos kiekvienų metų pabaigoje, remiantis 2009 m. gegužės mėn. suteiktos 50,27 mln. LVL subordinuotosios paskolos terminu.

⁽²³⁾ „Bazelis II“ yra bendras Bazelio bankų priežiūros komiteto, didžiojo dešimtuko valstybių (G 10) centrinių bankų ir bankų priežiūros institucijų, pirmuosius standartus parengusių 1988 m., sukurtos sistemos „Tarptautinė kapitalo įvertinimo ir kapitalo standartų konvergencija. Peržiūrėti pagrindai“ (angl. „International Convergence of Capital Measurement and Capital Standards: a Revised Framework“), kurioje apibrėžiami tam tikri minimalaus kapitalo reikalavimų nustatymo bankų organizacijoms standartai, pavadinimas.

1 lentelė

2009 m. gegužės mėn. suteiktos subordinuotosios paskolos terminas ir tai, kaip ji atitinka 2 lygio kapitalą (milijonais LVL)

Terminas	2009	2010	2011
5 metų paskola	40,22	30,16	20,11
6 metų paskola	50,27	40,22	30,16
7 metų paskola	50,27	50,27	40,22
8 metų paskola	50,27	50,27	50,27

- (38) Latvija paaiškina, kad 2009 m. birželio 9 d. įmonė „Nomura International“ (kurią Latvija 2009 m. kovo mėn. pasamdė PAREX banko pardavimui organizuoti) Latvijos valdžios institucijoms pristatė PAREX banko pardavimo strategiją, kurioje buvo numatytas labai griežtas grafikas ir pardavimą planuota užbaigti 2010 m. Todėl buvo būtina, kad PAREX bankas ir toliau bent iki 2010 m. pabaigos visapusiškai atitiktų taikomus kapitalo reikalavimus.
- (39) Baigdama Latvija tvirtina, kad jeigu subordinuotosios paskolos terminas būtų buvęs tik penkeri metai, 2009 m. restruktūrizavimo plane būtų buvę numatyta kitų priemonių, kuriomis PAREX banko kapitalo pakankamumas būtų stiprinamas kitais būdais (pvz., naujo kapitalo injekcijos, subordinuotųjų paskolų pratęsimas iš karto ir pan.). Jei tokių priemonių nebūtų buvę, indėlininkai būtų buvę palikti be apsaugos, o Latvijos finansų sistemos stabilumui būtų kilusi didžiulė grėsmė.

5.2. Dėl subordinuotųjų paskolų termino pratęsimo apie tai nepranešus (antrosios priemonės)

- (40) Dėl antrosios priemonės Latvija tvirtina, kad subordinuotosios paskolos terminą dar pratęsti buvo būtina dėl 2013 m. padarytų teisės aktų pakeitimų. Visų pirma, 2013 m. kovo 1 d. Latvijos finansų ir kapitalo rinkos komisija (toliau – FCMC) informavo banką „Citadele“, kad grupės kapitalo pakankamumo rodiklis iki 2013 m. pabaigos absoliučiąja verte turi pasiekti ne mažiau kaip 10 %, o tam, kad būtų atremta esama ir galima rizika, rekomenduojamas rodiklis yra [...]. Iki 2013 m. kovo mėn. buvo reikalaujama, kad kapitalo pakankamumo rodiklis būtų ne mažesnis kaip 8,4 %.
- (41) Latvija teigia, kad antroji priemonė buvo taikoma sąžiningai, nes Latvijos valdžios institucijos manė, jog priemonė atitinka rinkos ekonomikos investuotojo principą, nes valstybei nesukelia piniginių nuostolių.
- (42) Latvija taip pat nurodo, kad tuo metu, kai antroji priemonė buvo patvirtinta, ji kartu su banku „Citadele“ sąžiningai manė, kad galimybė pratęsti aptariamą subordinuotosios paskolos terminą buvo numatyta atitinkamuose Komisijos sprendimuose ir restruktūrizavimo plane.
- (43) Latvija tvirtina, kad bet kuris rinkos investuotojas, būdamas pagrindinio banko „Citadele“ akcininko vietoje, būtų visomis išgalėmis stengęsis kiek galėdamas išsaugoti investicijos vertę ir būtų norėjęs priimti ir įgyvendinti reikiamas priemones, kad turimo akcijų paketo buhalterinė vertė nesumažėtų dėl banko negalėjimo įvykdyti kapitalo reikalavimų. Jeigu bankui „Citadele“ tuo metu būtų nepavykę laikytis griežtesnių FCMC nustatytų kapitalo pakankamumo reikalavimų, būtų kilusi grėsmė banko stabilumui, gyvybingumui ir patrauklumui rinkoje, o tai galų gale būtų turėję įtakos galimybei jį parduoti geromis finansinėmis sąlygomis.
- (44) Latvija taip pat pateikia priešingos padėties scenarijų, pagal kurį antroji priemonė nebūtų įgyvendinama. Pagal šį priešingos padėties scenarijų rekomenduojamas kapitalo pakankamumo rodiklis būtų buvęs nepasiektas, nes kapitalo pakankamumas 2013 m. gruodžio 31 d. būtų buvęs mažesnis už 9,3 %, o reikalaujamas minimalus jo dydis yra 10 %.

- (45) Latvija taip pat tvirtina, kad alternatyvių priemonių, kuriomis būtų galima sustiprinti banko „Citadele“ kapitalo pakankumą (pavyzdžiui, padidinti kapitalą arba suteikti naujų subordinuotųjų paskolų), taikyti nebuvo galima. Tiksliau, ji nurodo, kad 2013 m. bankas „Citadele“ nebūtų galėjęs iš trečiųjų šalių investuotojų gauti subordinuotųjų paskolų, nes Latvijos valdžios institucijos buvo išpareigojusios per trumpą laikotarpį (t. y. iki 2014 m. gruodžio 31 d.) parduoti banko „Citadele“. Netikrumas dėl galimo pirkėjo ir jo būsimos strategijos būtų skatinęs subordinuotosios paskolos teikėjus reikalauti visoms jų bankui „Citadele“ suteiktoms subordinuotosioms paskoloms nustatyti galimybę pasinaudoti pasirinkimo parduoti sandoriu (kontrolės pasikeitimo sąlyga).⁽²⁴⁾ Praktiškai tai būtų reiškę, kad faktinis šių subordinuotųjų paskolų terminas paskolų suteikimo metu būtų laikytas trumpesniu negu penkeri metai, taigi paskolos nebūtų atitikusios 2 lygio kapitalo kriterijų.
- (46) Atsakydama į Komisijos prašymą informuoti, ar Latvija kreipėsi į ERPB dėl galimybės pratęsti bankui „Citadele“ suteiktų subordinuotųjų paskolų terminą, Latvijos valdžios institucijos 2014 m. birželio 23 d. pateikė informaciją. Šia informacija patvirtino, kad prieš suteikdamos antrąją priemonę jos nesikreipė į ERPB su pasiūlymu pratęsti suteiktų subordinuotųjų paskolų terminą. Kartu pakartojo, kad antrąją priemonę reikėjo patvirtinti siekiant išvengti pavojaus, kad bankui „Citadele“ gali nepavykti įgyvendinti naujų, griežtesnių kapitalo reikalavimų.
- (47) Latvija tvirtina, kad nedelsdama turėjo pratęsti banko „Citadele“ subordinuotosios skolos terminą ir kad ji nesiderėjo dėl panašaus subordinuotosios skolos ERPB termino pratęsimo.
- (48) Latvija tvirtina, kad šiuo atžvilgiu priimdama savo sprendimą vadovavosi trimis dalykais:
- Buvo būtina veiksmingai pašalinti grėsmę, kad gali būti pažeisti naujieji kapitalo reikalavimai. Bankas „Citadele“ apskaičiavo kvalifikuotojo 2 lygio kapitalo poreikį ir padarė išvadą, kad kitaip negu pagal antrąją priemonę, pagal kurią terminas būtų pratęstas 18 mėnesių, visais atvejais norint pakeisti subordinuotosios skolos, kurios viena šalis yra ERPB, terminą, jį būtų reikėję pratęsti daug ilgesniam laikotarpiui. Šis skirtumas susidarė dėl to, kad pagrindinė tos paskolos dalis buvo mažesnė, todėl jos poveikis banko „Citadele“ kapitalo pozicijai būtų buvęs daug mažesnis. Latvija taip pat nurodo, kad norint pratęsti subordinuotąją ERPB paskolą, su ERPB būtų reikėję dėl to derėtis. Be to, atsižvelgiant į reglamentuojančios teisės skirtumus ir bendrą teisinę struktūrą, kurią reikėtų sukurti norint pratęsti subordinuotąją paskolą, kurios viena šalis yra ERPB, ir vien tik Latvijai tenkančią subordinuotosios skolos dalį, būtų tekę atlikti painias teisines procedūras.
  - Latvija pabrėžia, kad pratęsimo metu ji taip pat manė, kad dėl subordinuotosios skolos ERPB termino pratęsimo „Citadele“ būtų sudėtingiau parduoti, nes parduodant galėtų daugiau tarpusavyje susijusių sutarčių dėl subordinuotosios skolos. Jos manymu, tai apsunkintų banko „Citadele“ pardavimą, nes gali būti, kad tai paveiktų atitinkamas sandorio užbaigimo sąlygas ir dėl to išaugtų atitinkamos sandorio išlaidos.
  - Latvija dar pažymi, jog gali būti, kad dėl savo statuso banko „Citadele“ atžvilgiu ERPB būtų buvę sudėtingiau nuspręsti leisti pratęsti terminą. 2014 m. birželio 23 d. rašte ji nurodo, jog yra tvirtai įsitikinusi, kad iš esmės ERPB būtų linkęs sutikti, kad atitinkamos priemonės terminas būtų pratęstas. Tačiau ji taip pat pripažįsta, kad ERPB pozicija skiriasi nuo Latvijos tuo, kad Latvija yra pagrindinė banko „Citadele“ akcininkė, todėl ji gali daryti lemiamą poveikį pardavimo procesui ir su pasiūlymus pateikusiais pirkėjais derėtis dėl įvairių subordinuotųjų paskolų apmokėjimo galimybių. Todėl Latvija pripažino, kad dėl negalėjimo pakankamai kontroliuoti banko „Citadele“ pardavimo ERPB galėjo nenorėti pratęsti atitinkamos paskolos termino arba bet kuriuo atveju būtų tekę pradėti ilgas derybas.

5.3. Dėl bankui „Reverta“ suteiktos likvidumo paramos apie ją nepranešus (trečiosios priemonės)

- (49) Latvija ir bankas „Reverta“ pripažįsta, kad nuo 2010 m. gruodžio mėn. Latvijos PAREX bankui (o vėliau „Reverta“) suteikta likvidumo parama viršija galutinio sprendimo dėl PAREX 55 konstatuojamojoje dalyje nustatytą leidžiamą likvidumo paramos ribą. Sprendime pradėti procedūrą nurodyta, kad iki 2013 m. gruodžio 31 d. bankui „Reverta“ suteikta likvidumo parama sudarė 362,52 mln. LVL ir 55,52 mln. LVL viršijo 307 mln. LVL likvidumo paramos ribą, nustatytą „nepalankiausių sąlygų“ scenarijui.

⁽²⁴⁾ T. y. suteikti subordinuotosios skolos vertybinių popierių turėtojui teisę reikalauti, kad tuo atveju, jeigu banko kontrolinį akcijų paketą turintys akcininkai po skolos vertybinių popierių išleidimo pasikeistų, bankas išpirktų savo skolos vertybinius popierius.

- (50) Latvija tvirtina, kad Komisija galutiniame sprendime dėl PAREX iš pradžių leido PAREX bankui suteiktą 218,7 mln. LVL likvidumo paramą konvertuoti į kapitalą. Suma, kurią ketinta konvertuoti, vėliau sprendimą iš dalies pakeitus sumažinta iki 118,7 mln. LVL. Jeigu 118,7 mln. LVL likvidumo parama būtų buvusi konvertuota į kapitalą, tada likvidumo parama būtų sumažėjusi ir būtų atitikusi leidžiamus apribojimus. Tačiau tik 49,5 mln. LVL iš 118,7 mln. LVL likvidumo paramos buvo faktiškai konvertuoti į kapitalą. Latvija nurodo, kad tai buvo pagrindinė priežastis, dėl kurios likvidumo parama viršijo ribą.
- (51) Latvija dar tvirtina, kad likvidumo parama viršijo ribą dėl to, kad grynųjų pinigų srautas buvo lėtesnis, palyginti su grynųjų pinigų srauto tempais, kurie buvo numatyti priimant galutinį sprendimą dėl PAREX. Blogi skolininkai delsė mokėti, todėl pinigų susigrąžinimas užtruko beveik dvejais metais ilgiau. Latvija mano, kad šis reiškinys yra laikinas, ir tikisi, kad 2015–2016 m. likvidumo parama ribos nebeviršys.
- (52) Vis dėlto Latvija ir bankas „Reverta“ pripažįsta, jog nukrypo nuo leidžiamo pagalbos dydžio ribų, nes priėmus sprendimą dėl išpareigojimų pakeitimo patyrė sunkumų tinkamai paskirstydama valstybės pagalbą tarp leidžiamos likvidumo paramos ir kapitalo įnašų.
- (53) Latvijos valdžios institucijos taip pat paaiškina, kad jeigu PAREX banko (dabartinio banko „Reverta“) veiklos licencija būtų buvusi palikta galioti, Latvija būtų turėjusi skirti didesnę kapitalo injekciją į PAREX banką, negu numatyta iš pradžių (iš tikrųjų minimalus kapitalo poreikis pagal mokumo taisykles buvo didesnis už maksimalią paramą kapitalui, 218,7 mln. LVL, kuri buvo leista pagal galutinį sprendimą dėl PAREX). Pagal pradinį Komisijai pateiktą restruktūrizavimo planą ekonominė vertė, gauta pardavus turtą ir konvertavus 218,7 mln. LVL, būtų buvusi nepakankama tam, kad PAREX bankas (bankas „Reverta“) atitiktų teisės aktuose nustatytus kapitalo pakankamumo reikalavimus.
- (54) Todėl jeigu veiklos licencija būtų buvusi palikta galioti, PAREX bankui (bankui „Reverta“) būtų reikėję papildomo kapitalo. Panaikinus banko veiklos licenciją papildomos pagalbos dydis sumažėjo iki sumos, reikalingos veiklos nutraukimo procesui įvykdyti.
- (55) Pasak Latvijos, po 2011 m. gruodžio 31 d. likvidumo paramos daugiau nebereikėjo konvertuoti į kapitalą, nes banko „Reverta“ veiklos licencija buvo panaikinta. Latvija apie savo planą nebekonvertuoti likvidumo paramos į kapitalą Komisiją informavo po 2011 m. gruodžio 31 d., kai buvo keičiamasi informacija rengiantis priimti sprendimą dėl išpareigojimų pakeitimo, tačiau ji nepatvirtino, kad ketina tai faktiškai padaryti, ir atskirai Komisijai nenurodė techninių nekonvertavimo padarinių ir Komisijos apie juos neinformavo. Visų pirma, Latvija nepaminėjo, kad dėl sprendimo likvidumo paramos nekonvertuoti į kapitalą lėšos, kurios jau buvo suteiktos kaip likvidumo parama, sumažės ne taip greitai, kaip buvo reikalaujama pagal galutinį sprendimą dėl PAREX.
- (56) Kadangi iki 2011 m. gruodžio 31 d. tik 49,5 mln. LVL iš suteiktos likvidumo paramos buvo faktiškai konvertuota į kapitalą, o 69,2 mln. LVL likvidumo paramos nebuvo konvertuota į kapitalą, likvidumo paramos lygis išliko beveik tokia pat suma aukštesnis, negu buvo leidžiama.
- (57) Pasak Latvijos, likvidumo paramos išlaikymas ir nekonvertavimas į kapitalą Latvijos valdžios institucijoms buvo mažiausiai apsunkinanti priemonė, kuria valstybės pagalba faktiškai sumažinta iki mažiausio būtino dydžio.
- (58) Latvija ir bankas „Reverta“ patvirtina, kad bankui „Reverta“ nebereikia „naujų lėšų“. Kadangi į kapitalą konvertuota mažesnė likvidumo paramos suma, Latvija tikisi, kad bankas „Reverta“ iki 2014 m. pabaigos išlaikys [300–350] mln. LVL, iki 2015 m. pabaigos [250–300] mln. LVL, iki 2016 pabaigos ir 2017 m. (po banko „Reverta“ likvidavimo) [200–250] mln. LVL likvidumo paramos. Pasak Latvijos, ta likvidumo parama viršys iš pradžių leistą ribą, nes i) mažesnė likvidumo paramos dalis konvertuota į kapitalą ir ii) numatoma, kad iš banko „Reverta“ uždarymo bus gauta mažiau piniginių pajamų, negu iš pradžių planuota.
- (59) Remdamasi nauja grynųjų pinigų prognoze, kurioje atsispindi turto susigrąžinimo sunkumai, Latvija numato, kad banko „Reverta“ likvidavimo proceso pabaigoje (2017 m. gruodžio 31 d.) kapitalo pozicija bus neigiama ir sudarys [250–300] mln. LVL.

5.4. Dėl išpareigojimo parduoti turto valdymo padalinį (ketvirtosios priemonės)

- (60) Banko „Citadele“ pardavimo procesą Latvija pradėjo 2011 m., laikydamasi galutiniame sprendime dėl PAREX įtvirtintų išpareigojimų. Pirmasis bandymas parduoti vyko konsultuojant įmonei „Nomura International“, bet dėl neramumų euro zonoje, kuriuos sukėlė Graikiją ištikusi ekonomikos ir finansų krizė, taip pat dėl bankų „Snoras“ ir „Krajbanka“ žlugimo Lietuvoje ir Latvijoje, šis bandymas buvo nesėkmingas.

- (61) Be to, 2013 m. vasario mėn. Latvija nepriklausomiems ekspertams [...] užsakė atlikti specialų tyrimą, *inter alia*, apie tai, kokią poveikį padarys turto valdymo padalinio pardavimas pagal prisiimtus išsipareigojimus nustatytą datą. Ekspertas nurodė, kad dviejų atskirų bendrovių (turto valdymo padalinio ir likusios banko „Citadele“ dalies) vertė yra mažesnė negu viso banko „Citadele“ vertė. Dėl to nuo banko „Citadele“ atskyrus turto valdymo padalinį, sumažėtų banko buhalterinė vertė, todėl tai pakenktų akcininkų turimų akcijų vertei. Ekspertas įvairiomis prognozėmis parodė, kad be turto valdymo padalinio banko „veiklos pelnas sumažėtų, [...]“ ir kad jo [...] pablogėtų.
- (62) Pasak Latvijos, remiantis eksperto tyrimu, turto valdymo padalinio pardavimas 2013 m. atskirai nuo likusios banko „Citadele“ dalies būtų pabloginęs „Citadele“ gyvybingumą, taigi ir jo patrauklumą rinkoje. Tai būtų labai sumažinę banko galimybes pritraukti privačius rinkos dalyvius, kad šie investuotų į banką „Citadele“ už priimtina kainą. Todėl antrasis banko „Citadele“ pardavimo etapas pradėtas 2013 m., padedant išorės konsultantams „Société Générale“ ir „Linklaters LLP“. Šiuo metu svarstomi du pardavimo metodai: susijungimo ir išsigijimo sandoris (angl. M&A) arba pradinis viešas akcijų platinimas (angl. IPO).

5.5. Latvijos siūlomos kompensacinės priemonės

- (63) Siekdama užtikrinti, kad papildomos pagalbos priemonės, kurias Latvija suteikė bankams PAREX, „Citadele“ ir „Reverta“ pirmąją, antrąją ir trečiąją priemonėmis, taip pat tai, kad nepavyko parduoti „Citadele“ turto valdymo padalinio iki tos datos, iki kurios buvo išsipareigota tai padaryti (ketvirtoji priemonė), būtų suderinama su vidaus rinka pagal Sąjungos valstybės pagalbos taisykles, Latvija pasiūlė keletą kompensacinių priemonių, kurios išdėstytos 64–73 konstatuojamosiose dalyse.

5.5.1. Banko „Citadele“ ir turto valdymo padalinio pardavimo terminas

- (64) Latvija ir bankas „Citadele“ išsipareigoja visomis išgalėmis stengtis kuo greičiau ir bet kuriuo atveju ne vėliau kaip iki [...] įpareigojančių pasiūlymų dėl visos Latvijos Respublikos turimos banko „Citadele“ (įskaitant turto valdymo padalinį) kapitalo dalies pardavimo. Pardavimas turi būti baigtas ne vėliau kaip [...]. Latvijos Respublikai (ir jos konsultantui) leidžiama pačiai nuspręsti dėl tinkamos sandorio struktūros ir sąlygų (pavyzdžiui, ar pasirinkti pardavimo sandorį, ar IPO), bet Latvijos Respublika visą turimą banko „Citadele“ kapitalo dalį turi parduoti ne vėliau kaip iki [...]. Pasirinkus IPO būdą, Latvijos Respublika išsipareigoja su FCMC suderinti privalomą prospektą iki [...].
- (65) Latvija ir bankas „Citadele“ taip pat išsipareigoja paskirti pardavimo patikėtinį, jeigu iki [...] nebus gauta jokių įpareigojančių pasiūlymų arba jeigu, tam pačiam tikslui pasirinkus IPO būdą, su FCMC nebus suderintas joks prospektas. Tokiu atveju Latvijos Respublika imsis reikiamų priemonių ir užtikrins, kad pardavimo patikėtinis būtų paskirtas ir pradėtų dirbti nuo [...]. Yra suprantama, kad finansinis banko „Citadele“ pardavimo konsultantas taip pat gali būti paskirtas pardavimo patikėtiniumi nuo [...]. Jeigu bus paskirtas pardavimo patikėtinis, Latvija ir „Citadele“ išsipareigoja priimti visas šalis įpareigojančius ir neatšaukiamus pasiūlymus iki [...] ir sudaryti įpareigojantį ir neatšaukiamą susitarimą dėl visos Latvijos Respublikos turimos banko „Citadele“ kapitalo dalies pardavimo iki [...], kuris turi būti baigtas vykdyti ne vėliau kaip iki [...].
- (66) Latvija ir „Citadele“ taip pat išsipareigoja, kad nuo [...] „Citadele“ bus [...] nauja bendrovė, o likusioji „Citadele“ dalis bus [...], jeigu Latvijos Respublika iki [...] nesudarys įpareigojančio ir neatšaukiamo susitarimo, kuriame būtų numatyta visos Latvijos Respublikos turimos „Citadele“ kapitalo dalies pardavimą baigti iki [...], arba jeigu IPO būdu Latvijos Respublika negalės parduoti visos turimos „Citadele“ kapitalo dalies iki [...].
- (67) Latvija ir bankas „Citadele“ išsipareigoja užbaigti visos Latvijos Respublikos turimos banko „Citadele“ kapitalo dalies pardavimo ir pirkimo sandorį iki [...]. Jeigu šios kapitalo dalies pardavimas nebus baigtas iki [...], jie išsipareigoja, kad bankas „Citadele“ bus [...] nauja įmonė, o likusi banko „Citadele“ veiklos dalis bus [...].
- (68) Jeigu bankas „Citadele“ bus [...] bet kuriuo iš 64–67 konstatuojamosiose dalyse nurodytų atvejų, bet kurią banko „Citadele“ veiklos dalį, kuri domins trečiajais šaliais, Latvijos Respublika ir (arba) bankas „Citadele“ gali parduoti ir perduoti tokiai trečiajai šaliai (nepažeidžiant [...] principų ir neteikiant naujos valstybės pagalbos).

5.5.2. Tolesnis įnašų į įstatinį kapitalą mažinimas

- (69) Dėl banko „Reverta“, sprendimu dėl išpareigojimų pakeitimo leista konvertuoti į kapitalą 118,7 mln. LVL valstybės indėlių ir palūkanų (likvidumo paramos). Kadangi iki šiol į kapitalą konvertuota tik 49,5 mln. LVL likvidumo paramos, Latvija siūlo nedelsiant ir visam laikui sumažinti maksimalią bendrą kapitalo sumą, kurią Latvija gali skirti bankui „Reverta“, nuo 118,7 mln. LVL iki 49,5 mln. LVL.

5.5.3. Išpareigojimas griežtinti dalijimosi išlaidomis priemonės, uždraudžiant visus pinigų srautus banko „Reverta“ perimtiems subordinuotiems kreditoriams

- (70) Latvija pripažįsta, jog siekiant užtikrinti, kad pirmoji, antroji ir trečioji priemonės būtų suderinamos su vidaus rinka, reikalingos griežtesnės dalijimosi išlaidomis priemonės. Šiomis priemonėmis, *inter alia*, būtų užtikrinama, kad jokia trečioji šalis negalėtų pasinaudoti papildoma bankams „Reverta“ ir „Citadele“ teikiama valstybės pagalba.
- (71) Tuo tikslu Latvija išpareigoja griežtinti ankstesnius išpareigojimus dalytis išlaidomis buvusiems pagrindiniams PAREX banko, jo filialų akcininkams ir kitiems kreditoriams (toliau – perimti subordinuotieji kreditoriai), kurie yra suteikę subordinuotąsias paskolas (toliau – perimtos subordinuotosios paskolos) taikant gelbėjimo privačiomis lėšomis sąlygas.
- (72) Bankas „Reverta“ viršijo likvidumo paramos ribą, kuri buvo leista galutiniame sprendime dėl PAREX, iš dalies dėl to, kad turėjo mokėti palūkanas už perimtas subordinuotąsias paskolas. Jeigu bankas „Reverta“ tų palūkanų nebūtų mokėjęs arba jeigu perimtos subordinuotosios paskolos būtų buvusios nurašytos iš karto, kai tik buvo priimtas galutinis sprendimas dėl PAREX, Latvijai galbūt nebūtų tekę įgyvendinti pirmosios, antrosios ir trečiosios priemonių tokia apimtimi, kokia jos buvo faktiškai įgyvendintos.
- (73) Atsižvelgdama į tai, Latvija siūlo tiksliau išdėstyti ir sugriežtinti savo išpareigojimus dėl pagrindinės skolos dalies ir palūkanų, mokėtinų už perimtas subordinuotąsias paskolas, taip:
- bankai „Citadele“ ir „Reverta“ (buvęs PAREX bankas) ir jų susijusios įmonės jokiems subordinuotosios skolos vertybinių popierių turėtojams arba akcininkams, kurie griežtąja prasme nėra Latvijos valstybė arba ERPB, nemoka jokių palūkanų, dividendų ar atkarpų už esamas kapitalo priemones (įskaitant privilegijuotąsias akcijas, B klasės akcijas ir aukštesnio bei žemesnio už 2 lygio kapitalą lygio priemones) (nepaisant to, ar jų mokėjimo terminas jau sukako, ar sumos dar kaupiasi) ir nesinaudoja jokiais su jomis susijusiomis pirkimo pasirinkimo sandorio teisėmis tol, kol ir jeigu bankams „Reverta“ ir (arba) „Citadele“ suteikta valstybės pagalba nebus iki galo gražinta ir jeigu neatsiras teisinio įpareigojimo tai padaryti. Tuos teisinius įpareigojimus, kurių yra, Latvija išpareigoja kuo greičiau įvykdyti (bet kuriuo atveju ne vėliau kaip iki 2015 m. balandžio 30 d.).
  - Latvija taip pat išpareigoja negražinti jokios negražintos perimtų subordinuotųjų paskolų dalies (pagrindinės dalies) (jeigu ir tol, kol valstybės pagalba bankams „Reverta“ ir (arba) „Citadele“ nebus iki galo gražinta):
    - kuriai taikomas privalomas nurodymas, kad jokie perimtų subordinuotųjų paskolų mokėjimai neskaičiuojami ir nemokami;
    - kuri buvo konvertuota į 1 lygio kapitalą be balsavimo teisių arba
    - nurašyta;tieki, kiek tai yra reikalinga neigiamai grynajai banko „Reverta“ turto vertei padengti, ir su sąlyga, kad tam bus turimas teisinis pagrindas.
  - Latvija išpareigos imtis visų reikalingų priemonių ir užtikrins, kad visos teisinės nuostatos, reikalingos pirmiau išvardytiems išpareigojimams vykdyti, būtų priimtos ne vėliau kaip iki 2015 m. balandžio 30 d.

5.6. Latvijos atsakymas į trečiosios šalies pastabas

- (74) 2014 m. birželio 6 d. Latvija pateikė atsakymą į Komisijos gautas trečiosios šalies pastabas. Latvija tvirtina, kad pastabose išdėstyti kaltinimai yra nepagrįsti ir sprendimui pradėti procedūrą nėra svarbūs. Latvija atmeta trečiosios šalies kaltinimus ir prašo, kad Komisija į juos neatsižvelgtų.

6. ĮVERTINIMAS

6.1. Valstybės pagalbos buvimas pagal naujas priemones

- (75) Pagal Sutarties 107 straipsnio 1 dalį „valstybės narės arba iš jos valstybinių išteklių bet kokia forma suteikta pagalba, kuri, palaikydama tam tikras įmones arba tam tikrų prekių gamybą, iškraipo konkurenciją arba gali ją iškraipyti, yra nesuderinama su vidaus rinka, kai ji daro įtaką valstybių narių tarpusavio prekybai“.
- (76) Kad priemonė būtų laikoma valstybės pagalba, ji turi atitikti visas šias sąlygas: a) priemonė turi būti finansuojama iš valstybinių išteklių; b) ji turi suteikti atrankųjį pranašumą, nes ja gali būti palaikomos tam tikros įmonės arba tam tikrų prekių gamyba; c) priemonė turi iškraipyti konkurenciją arba kelti tokią grėsmę ir turi būti pavojus, kad ji gali daryti įtaką valstybių narių tarpusavio prekybai.

6.1.1. Pirmoji priemonė

- (77) Tai, kad suteikdama subordinuotąsias paskolas Latvija teikė PAREX bankui valstybės pagalbą, nustatyta pirmajame sanavimo sprendime, kuriame Komisija patvirtino, kad penkeriems metams suteikiama subordinuotoji paskola yra suderinama pagalbos priemonė. Komisija tuo metu nusprendė, kad rinkos ekonomikos investuotojas subordinuotosios paskolos penkeriems metams nebūtų suteikęs. ⁽²⁵⁾
- (78) Subordinuotosios paskolos, kurias Latvija faktiškai suteikė PAREX bankui, buvo identiškos priemonei, kurią Komisija patvirtino, išskyrus tai, kad jų terminas buvo ilgesnis, dėl to PAREX bankas įgijo papildomo pranašumo.
- (79) Subordinuotoji skola, kurios terminas yra septyneri metai, paskolos gavėjui suteiktų didesnę pranašumą negu subordinuotoji skola, kurios terminas yra penkeri metai, nes didėjant investicijos trukmei investuotojo patiriama atitinkamos investicijos rizika auga. Kai buvo suteikta septynerių metų subordinuotoji paskola, tikimybė, kad rinkos ekonomikos investuotojas būtų suteikęs tokio ilgesnio termino subordinuotąją paskolą, tapo dar mažesnė negu tuo atveju, kai skolos terminas būtų penkeri metai. Todėl dėl ilgesnio subordinuotosios skolos termino PAREX bankas įgijo papildomą pranašumą, palyginti su tos formos subordinuotąją paskola, kokia buvo patvirtina sanavimo sprendimuose ir galutiniame sprendime dėl PAREX. Kadangi visos kitos sąlygos, kurios yra reikalingos tam, kad priemonė būtų valstybės pagalba, jau buvo nustatytos pirmajame sanavimo sprendime, pirmoji priemonė yra valstybės pagalba.

6.1.2. Antroji priemonė

- (80) 2013 m. birželio 27 d. Latvija pratęsė bankui „Citadele“ suteiktą 37 mln. LVL vertės subordinuotųjų paskolų dalies terminą dar 18 mėnesių (iš 45 mln. LVL, kuriuos Latvija tuo metu buvo iš viso suteikusi).
- (81) Kadangi daugiau argumentų nepateikta, sprendime pradėti procedūrą Komisija įvertino, kad rinkos ekonomikos investuotojas termino taip nebūtų pratęsęs, nes dėl to kilo papildomos rizikos, palyginti su ankstesne subordinuotųjų paskolų forma. Todėl Komisija laikėsi nuomonės, kad dėl ilgesnio subordinuotosios skolos termino valstybė bankui „Citadele“ suteikė papildomą pranašumą, palyginti su tos formos subordinuotąją paskola, kokia buvo patvirtina sanavimo sprendimuose ir galutiniame sprendime dėl PAREX, taigi ir papildomą pagalbą.
- (82) Latvija teigė, kad rinkos investuotojas būtų racionaliai pasirinkęs imtis specialių priemonių, kad išsaugotų banko kapitalo pakankamumą ir savo investicijos vertę. Todėl ji tvirtina, kad iš esmės antrąją priemonę bankui „Citadele“ jokio pranašumo nebuvo suteikta, nes papildoma suteikta pagalba atitiko rinkos ekonomikos dalyvio principą.
- (83) Komisija neneigia, kad rinkos ekonomikos dalyvio principas yra taikytinas tokiam sandoriui, koks sudarytas antrąją priemonę. Tačiau ji primena, kad Sąjungos teismai pabrėžė, kad jei vykstant administracinei procedūrai valstybė narė nurodo minėtą kriterijų, esant abejonių, ji privalo nedviprasmiškai ir remdamasi objektyvia bei patikrinama informacija įrodyti, kad priemonės ėmėsi veikdama kaip akcininkė ir kad šiuo aspektu, be kita ko,

⁽²⁵⁾ Žr. pirmojo sanavimo sprendimo 40 konstatuojamąją dalį.

gali būti reikalaujama informacijos, iš kurios paaiškėtų, kad šis sprendimas grindžiamas ekonominiais vertinimais, kurie šiomis aplinkybėmis būtų panašūs į racionalaus privataus investuotojo, esančio kaip galima panašesnėje į minėtos valstybės narės padėtyje, vertinimus prieš atliekant minėtą investiciją, siekiant nustatyti tokios investicijos pelningumą ateityje ⁽²⁶⁾.

- (84) Tuo remdamasi Komisija laikosi nuomonės, kad Latvijos teiginys, jog ji veikė laikydamasi rinkos ekonomikos dalyvio principo, yra nepagrįstas argumentais ir išsamia analize.
- (85) Pirma, Komisijai nepateikta jokių įrodymų, kad Latvija, priimdama sprendimą įgyvendinti antrąją priemonę, atliko savo investicijos į banko „Citadele“ vertinimą. Veikdamas kaip akcininkas, rinkos investuotojas būtų nustatęs banko „Citadele“ ir savo investicijos tame banke dabartinę vertę prieš antrosios priemonės įgyvendinimą (taigi, be priemonės) ir ją įgyvendinus ir būtų palyginęs šias dvi vertes. Komisija mano, kad pelno siekiantis rinkos investuotojas pirmiausia būtų nustatęs dabartinę savo investicijos banke vertę, o tada būtų įsitikinęs, ar tos investicijos dabartinė vertė būtų išsaugota, jeigu subordinuotųjų paskolų terminas būtų papildomai pratęstas. Jeigu atlikęs tokią analizę matytų, kad vertė būtų galima išsaugoti ar net padidinti, tada pelno siekiantis rinkos investuotojas žengtų antrą žingsnį ir palygintų vertės išsaugojimo (arba net padidinimo) alternatyviasias sąnaudas ir verčių skirtumus.
- (86) Jeigu Latvija būtų atlikusi tokią analizę, būtų įrodžiusi, kad termino pratęsimas buvo veiksminga bent jau investicijos vertės išsaugojimo priemonė, o tada būtų įrodžiusi, kad alternatyviosios tokios priemonės sąnaudos buvo mažesnės už vertės padidėjimą. Tik tada, jeigu alternatyviosios papildomo pratęsimo sąnaudos būtų mažesnės už įgyvendinus antrąją priemonę išsaugotą vertę, Komisija galėtų pripažinti, kad Latvijos veiksmai atitinka rinkos ekonomikos dalyvio principą. Tačiau Latvija nepateikė nei lygiagrečiai atlikto investicijos vertės vertinimo, nei analizės, iš kurios būtų matyti, kad alternatyviosios papildomo termino suteikimo sąnaudos buvo mažesnės už įgyvendinant antrąją priemonę išsaugotą vertę.
- (87) Dėl šios priežasties Komisija laikosi nuomonės, kad negalima daryti išvados, jog antroji priemonė atitinka rinkos ekonomikos dalyvio, kurio padėtis yra panaši į 2013 m. birželio mėn. Latvijos padėtį, elgseną.
- (88) Antra, bet kuriuo atveju, pagal įtvirtintus principus, kuriais remiantis taikomas rinkos ekonomikos dalyvio principas, reikalaujama palyginti racionalaus privataus investuotojo elgseną ir valstybės narės elgseną ku panašesniu atveju ⁽²⁷⁾. Taigi, nustatydamą savo investicijos į banką „Citadele“ vertę, Latvija būtų turėjusi atsižvelgti į išsipareigojimus dėl banko „Citadele“ pardavimo, nustatytus galutiniame sprendime dėl PAREX. 2013 m. birželio mėn., tuo metu, kai buvo įgyvendinama antroji priemonė, tarp šių išsipareigojimų buvo įtraukta prievolė banką „Citadele“ parduoti iki 2014 m. gruodžio 31 d., taip pat banką „Citadele“ parduoti be turto valdymo padalinio (nes turto valdymo padalinio nepadavus iki 2013 m. birželio 30 d., jis turėjo būti parduotas atskirai). Atsižvelgiant į tai, kad iki 2013 m. birželio 27 d., kai terminą buvo leista pratęsti, nebuvo rasta nė vieno turto valdymo padalinio pirkėjo, privatus investuotojas būtų padaręs išvadą, kad turto valdymo padalinio kartu su banku „Citadele“ nebus įmanoma parduoti iki galutiniame sprendime dėl PAREX nustatyto 2013 m. birželio 30 d. termino ir kad dėl to šiuos subjektus reikės parduoti atskirai.
- (89) Be to, privatus banko akcininkas, atsidūręs padėtyje, kuo panašesnėje į valstybės narės padėtį, nebūtų turėjęs pagrindo daryti prielaidai, kad šių išsipareigojimų bus leista nevykdyti arba jų vykdymas bus atidėtas, nes tokių pakeitimų Komisijos nebuvo prašyta patvirtinti. Todėl nustatant investicijos 2013 m. birželio mėn. vertę nebuvo galima turėti jokių lūkesčių, kad šie išsipareigojimai bus nesvarbūs, nes nebuvo galima daryti prielaidos, kad Komisija patvirtins kurių nors išsipareigojimų pakeitimus iki termino, iki kurio Latvija buvo išsipareigojusi juos įvykdyti.
- (90) Todėl norint nuspręsti, ar leisti pratęsti terminą, prie parametru, pagal kuriuos reikia vertinti Latvijos investicijos į banką „Citadele“ 2013 m. birželio mėn. vertę, reikia priskirti galutiniame sprendime dėl PAREX įtvirtintus išsipareigojimus. Latvija nepateikė įrodymų, kad atsižvelgę į visus šiuos parametrus arba kad tuo metu jos investicijos vertė, apskaičiuota atsižvelgus į šiuos parametrus, buvo didesnė už alternatyviasias termino pratęsimo sąnaudas.

⁽²⁶⁾ Sprendimo *Komisija prieš EDF*, C-124/10 P, ECLI: ES: C: 2012:318, 82 ir 84 punktai.

⁽²⁷⁾ Šiuo klausimu žr. Sprendimo *Italija prieš Komisiją*, 303/88, ECLI:ES:C:1991:136, 20 punktą.

Taip pat ir dėl šios priežasties Komisija mano, kad negalima daryti išvados, jog antroji priemonė atitinka rinkos ekonomikos dalyvio, kurio padėtis yra panaši į 2013 m. birželio mėn. Latvijos padėtį, elgseną.

- (91) Trečia, net jei Latvija būtų atlikusi pakankamai išsamią antrosios priemonės, kaip priemonės savo investicijos į banką „Citadele“ 2013 m. birželio mėn. vertei išsaugoti, analizę ir net jeigu ji būtų šioje analizėje atsižvelgusi į apribojimus, susijusius su numatytu banko „Citadele“ pardavimu ir turto valdymo padalinio pardavimu atskirai nuo banko „Citadele“, į kuriuos rinkos ekonomikos dalyvis būtų atsižvelgęs, Latvijos argumentai dėl antrosios priemonės sąnaudų ir ta priemone esą išsaugotos investicijos į banką „Citadele“ vertės yra nepatikimi.
- (92) Kita vertus, nors Latvija teigia, kad dėl antrosios priemonės valstybė nepatyrė jokių sąnaudų, šis teiginys nėra pagrįstas jokiais išsamesniais duomenimis arba įrodymais, kad tuo metu, kai buvo įgyvendinta antroji priemonė, Latvija būtų atlikusi sąnaudų vertinimą. Tokia alternatyviųjų sąnaudų ir kitokio pobūdžio antrosios priemonės sąnaudų analizė privačiam investuotojui, norinčiam racionaliai nuspręsti, ar pratęsti subordinuotosios paskolos terminą, būtų buvęs būtinas žingsnis. Kadangi sąnaudų įvertinimo nėra, Komisija daro išvadą, kad privatus investuotojas nebūtų galėjęs įvertinti, ar siekiant kuo didesnio pelno antrąją priemonę būtų tikslinga įgyvendinti.
- (93) Kita vertus, nors Latvija teigia, kad antrąją priemone buvo išsaugota Latvijos investicijos į banką „Citadele“ vertė, šis argumentas nėra pagrįstas investicijos į banką „Citadele“, kurią valstybė narė turėjo 2013 m. birželio mėn., ypatumais. Komisija pažymi, kad pelno siekiančio investuotojo vertinimu dabartinė investicijos vertė priklauso nuo būsimo pajamų srauto iš tos investicijos (pavyzdžiui, dividendų) perspektyvų ir nuo tos investicijos kapitalo vertės tuo laiko momentu (šią vertę, pavyzdžiui, galima nustatyti pagal kainą, kurią perkėjas mokėtų už akcininko investiciją tuo momentu, arba kainos, kurią perkėjas už akcininko investiciją mokėtų ateityje, diskontuotą vertę). Iš visų Komisijos turimų rodiklių matyti, kad Latvijos investicijos į banką „Citadele“ 2013 m. birželio mėn. vertė buvo maža, jeigu iš viso buvo teigiama.
- (94) Kalbant apie galimus būsimo pajamų srautus iš Latvijos investicijos į banką „Citadele“, nebuvo pateikta jokių įrodymų, kad 2013 m. birželio mėn. akcininkai būtų galėję tikėtis kuriuo nors metu artimiausioje ateityje iš „Citadele“ gauti dividendų. Jeigu privatus banko akcininkas, atsidūręs padėtyje, kuo panašesnėje į valstybės narės padėtį, būtų vertinęs pajamas iš dividendų paskirstymo, jis būtų atsižvelgęs į išpareigojimą banką „Citadele“ parduoti iki 2014 m. gruodžio 31 d. Be to, atlikus 61 konstatuojamojoje dalyje nurodytą tyrimą buvo nustatyta, kad be turto valdymo padalinio „Citadele“ taptų nuostolingas, o padarius tokią išvadą viltys gauti kokių nors pajamų iš dividendų paskirstymo dar sumažėjo, turint galvoje, kad 2013 m. birželio 27 d. rinkos ekonomikos dalyvis būtų turėjęs daryti prielaidą, kad bankas „Citadele“ ir turto valdymo padalinys turės būti parduodami atskirai.
- (95) Tuo metu, kai terminas buvo pratęstas, nebuvo jokių įrodymų, kad bankas „Citadele“ galės (turint galvoje numatomą pelną ir kapitalo pakankamumo rodiklį) skirstyti dividendus iki 2014 m. gruodžio 31 d., nes 10,3 % kapitalo pakankamumo rodiklis, kurį ketinta pasiekti iki 2013 m. gruodžio 31 d., tik šiek tiek viršytų būtiną minimalų 10 % kapitalo pakankamumo rodiklį ir būtų daug mažesnis už [...] proc. kapitalo pakankamumo rodiklį, kurį rekomendavo FCMC esamai ir galimai banko „Citadele“ rizikai padengti. Todėl privatus investuotojas būtų atsižvelgęs į tai, kad 2013 m. birželio mėn. tikimybė, kad akcininkai gali tikėtis, jog bankas „Citadele“ artimiausioje ateityje skirstys kokius nors dividendus, buvo maža.
- (96) Dėl Latvijos investicijos į banką „Citadele“ kapitalo vertės 2013 m. birželio mėn., iš Latvijos valdžios institucijų pateikto ir 61 konstatuojamojoje dalyje aptarto 2013 m. vasario mėn. parengto tyrimo matyti, kad turto valdymo padalinio pardavimas atskirai nuo banko „Citadele“ būtų neigiamai paveikęs banką „Citadele“. Privatus investuotojas, atsidūręs padėtyje, kuo panašesnėje į 2013 m. birželio mėn. Latvijos padėtį, būtų atsižvelgęs į tai, jog maždaug prieš keturis mėnesius nepriklausomas ekspertas nustatė, kad banko „Citadele“ pardavimo be turto valdymo padalinio vertė būtų mažesnė negu tada, jei abu subjektai būtų parduodami kartu. Todėl tam, kad privatus investuotojas pratęsdamas subordinuotųjų paskolų terminą prisiimtų papildomą riziką, jam būtų reikėję įtikinamų priežasčių – kuo didesnės pagal riziką įvertintos grąžos. Tačiau Latvija nepateikė jokių įrodymų, kad tokių įtikinamų priežasčių, dėl kurių rinkos ekonomikos dalyvis tuo metu būtų prisiėmęs papildomą riziką, yra. Net ir tada, jei terminas būtų pratęstas, nebuvo jokių įrodymų, kad bankas „Citadele“ be turto valdymo padalinio

būtų parduotas [...], dėl to Komisija daro išvadą, kad 2013 m. birželio mėn. Latvija neturėjo [...], kad jos investicija bus išsaugota, o tai [...] įgyvendinti antrąją priemonę.

- (97) Dėl šių priežasčių Komisija taip pat mano, kad negalima daryti išvados, jog antroji priemonė atitinka rinkos ekonomikos dalyvio, kurio padėtis panaši į 2013 m. birželio mėn. Latvijos padėtį, elgseną.
- (98) Ketvirtas ir paskutinis dalykas, Komisija taip pat pažymi, kad ERPB, kuris, nesikaičiuojant Latvijos valstybės, 2013 m. birželio mėn. buvo vienintelis banko „Citadele“ akcininkas, nepratęsė bankui „Citadele“ suteiktos subordnuotosios paskolos termino, o Latvija niekada nesikreipė į ERPB, kad aptartų jo dalyvavimą įgyvendinant antrąją priemonę, kaip paaiškinta 46–48 konstatuojamosiose dalyse. Tai, kad nė karto nebuvo bandyta aptarti galimybės pasidalyti antrosios priemonės sąnaudas, jeigu tą priemonę buvo ketinama taikyti siekiant išsaugoti investicijos į banką „Citadele“ vertę, yra dar vienas požymis, kad antroji priemonė neatitinka rinkos ekonomikos dalyvio principo reikalavimų.
- (99) Dėl šio aspekto Komisija pirmiausia primena, kad, remiantis FCMC raštu, bankas „Citadele“ turėjo dešimt mėnesių (nuo 2013 m. kovo 1 d. iki gruodžio 31 d.), kad įvykdytų naująjį kapitalo pakankamumo reikalavimą. Į tai atsižvelgdama Komisija mano, kad pagrindinis akcininkas būtų išnaudojęs visą dešimties mėnesių laikotarpį, kad rastų tinkamą sprendimą, kaip įvykdyti naująjį kapitalo reikalavimą kuo mažesnėmis sąnaudomis. Latvija savo argumentu dėl banko „Citadele“ pardavimo palengvinimo nepaaiškina, kodėl antroji priemonė buvo patvirtina nesikreipus į banko „Citadele“ smulkųjų akcininką per keturis mėnesius nuo FCMC rašto gavimo, užuot geriau išnaudojus didesnę dešimties mėnesių laikotarpio dalį, kurią buvo galima išnaudoti.
- (100) Be to, net jeigu tam, kad pratęsiant terminą dalyvautų ERPB, būtų reikėję taikyti kitokiomis savybėmis pasižyminčią priemonę negu antroji priemonė, Latvija nepateikia jokių įrodymų, kad ši kitokia priemonė, kurią įgyvendinant būtų dalyvavęs ERPB, būtų buvusi ne tokia veiksminga kaip antroji priemonė, arba kad dėl jos pagrindinis akcininkas būtų patyręs daugiau sąnaudų, palyginti su antrąja priemone.
- (101) Dėl Latvijos argumento, kad tuo atveju, jeigu ERPB būtų pratęsęs savo subordnuotosios paskolos terminą, parduodant banką „Citadele“ būtų buvę patirta papildomų išlaidų, Latvijos valdžios institucijos nepateikė jokių įrodymų, kad dėl tokio pratęsimo iš tikrųjų būtų buvę patirta papildomų sąnaudų. Nebuvo atliktas joks banko „Citadele“ pardavimo įgyvendinusių antrąją priemonę sąnaudų ir hipotetinio banko „Citadele“ pardavimo tuo atveju, jeigu pratęsiant terminą būtų dalyvavęs ERPB, palyginimo tyrimas, kuriuo būtų galima pagrįsti Latvijos argumentą dėl to, kad būtų buvę patirta papildomų sunkumų. Komisija mano, kad bet kuris privatus veiklos vykdytojas, svarstydamas, kaip išsaugoti savo investicijos į banką „Citadele“ vertę, galėtų bent jau remtis lygiagrečiai atliktu alternatyviųjų sąnaudų, kurių būtų patirta per pardavimo procesą tuo atveju, jeigu banko „Citadele“ smulkusis akcininkas būtų pratęsęs savo subordnuotosios paskolos bankui terminą, įvertinimu.
- (102) Galiausiai, kaip minėta 48 konstatuojamosios dalies c punkte, Latvija paaiškina, jog yra įsitikinusi, kad ERPB būtų norėjęs pratęsti savo paskolų bankui „Citadele“ terminą. Tokiu atveju, net jeigu ištraukus ERPB procedūros būtų tapusios sudėtingesnės, Komisija mano, kad privatus pagrindinis akcininkas, kuris svarstė galimybę pratęsti savo paties subordnuotosios paskolos bankui „Citadele“ terminą, būtų bent jau kreipęsis į smulkųjį akcininką, kuris taip pat buvo suteikęs subordnuotąją paskolą bankui „Citadele“ ir jo prašęs, kad jis i) pasidalytų papildomos pagalbos banko „Citadele“ išlaidomis pratęsdamas savo paskolų terminą arba ii) sudarytų kokią nors kitą susitarimą tiesiogiai su pagrindiniu akcininku dėl pagrindiniam akcininkui tenkančių antrosios priemonės išlaidų apmokėjimo. Atsižvelgdama į rinkos ekonomikos dalyvio principą Komisija negali sutikti, kad bendrovės pagrindinis akcininkas būtų sutikęs prisiimti visas visų tos bendrovės investicijų vertės išsaugojimo išlaidas ir būtų saugojęs smulkiojo akcininko investicijos vertę nė nesikreipdamas į jį su prašymu prisidėti ir savo įnašu.
- (103) Atsižvelgiant į visus šiuos veiksnius, tai, kad nuo 2013 m. kovo 1 d. iki birželio 27 d. į ERPB nė sykio nebuvo kreiptasi, yra dar vienas požymis, kad antroji priemonė buvo įgyvendinta nesilaikant rinkos ekonomikos dalyvio principo reikalavimų.
- (104) Dėl kiekvienos iš 85–103 konstatuojamosiose dalyse nurodytų priežasčių nebuvo vienareikšmiškai ir remiantis objektyviais ir patikrinamais faktais įrodyta, kad įgyvendindama antrąją priemonę valstybė narė veikė kaip privati akcininkė. Tokiomis aplinkybėmis Komisija negali pripažinti, kad įprastas rinkos sąlygas atitinkančiomis aplinkybėmis bankas „Citadele“ būtų galėjęs įgyti tokį pat pranašumą, kokį įgijo dėl antrąją priemone suteiktų valstybinių išteklių.

- (105) Latvija antrąją priemonę skyrė bankui „Citadele“, kuris veikia ir veiks tarptautinei konkurencijai atvirose rinkose. Todėl bet koks valstybiniais ištekliais suteiktas pranašumas paveiks konkurenciją bankų sektoriuje ir darys įtaką Sąjungos vidaus prekybai. Be to, ši priemonė yra atranki, nes ja naudojasi tik bankas „Citadele“. Ji finansuojama iš valstybinių išteklių. Remiantis 45 konstatuojamojoje dalyje išdėstytu Latvijos paaiškinimu, 2013 m. birželio mėn. trečioji šalis – rinkos ekonomikos dalyvis į antrąją priemonę panašios priemonės nebūtų įgyvendinęs panašiomis sąlygomis. Todėl Komisija patvirtina ankstesnį, sprendime pradėti procedūrą išdėstytą pirminį vertinimą, kad antroji priemonė yra papildoma valstybės pagalba.

6.1.3. Trečioji priemonė

- (106) Dėl bankui „Reverta“ suteiktos likvidumo paramos, iš pradžių ji buvo patvirtinta kaip pirmajame sanavimo sprendime patvirtintų suderinamų valstybės pagalbos priemonių dalis, kurią sudaro valstybės indėliai. Tuo metu Komisija pažymėjo, kad PAREX bankui trūksta likvidžių užtikrinimo priemonių ir kad Latvija padėjo piniginius indėlius, atsižvelgdama į banko likvidumo poreikius, nors nė vienas rinkos investuotojas, žinodamas apie trapią PAREX banko padėtį, likvidumo priemonių nenorėjo skirti. ⁽²⁸⁾
- (107) Priėmus galutinį sprendimą dėl PAREX (ir jį suskaidžius į gerą ir blogą bankus) likvidumo parama buvo pervesta bankams „Citadele“ ir „Reverta“. Pirmasis bankas jau visiškai grąžino jam tekusią likvidumo paramos dalį. Banko „Reverta“ buvo paprašyta sumažinti gautos likvidumo paramos sumas taip, kaip nurodyta 19 konstatuojamosios dalies c punkte. Tačiau „Reverta“ faktiškai suteiktos likvidumo paramos suma viršija net tas ribas, kurios galutiniame sprendime dėl PAREX buvo patvirtintos nepalankiausiam scenarijui. Papildoma likvidumo parama „Reverta“ suteikiama papildomo pranašumo, palyginti su sanavimo sprendimais ir galutiniu sprendimu dėl PAREX patvirtinta pagalba. Latvija netvirtino, kad suteikdama likvidumo paramą ji veikė kaip rinkos skolintojas ir nepateikė jokių faktų, kuriais remdamasi Komisija galėtų daryti išvadą, kad įprastas rinkos sąlygas atitinkančiomis aplinkybėmis bankas „Reverta“ galėtų įgyti tokį pat pranašumą, kokį įgijo dėl trečiaja priemone suteiktų valstybinių išteklių. Jokie kiti likvidumo paramos parametrai, išskyrus kiekybinius, nebuvo pakeisti, todėl Komisija daro išvadą, kad priemonė yra valstybės pagalba.
- (108) Remiantis 106 ir 107 konstatuojamosiomis dalimis ir tuo, kad didesne likvidumo parama akivaizdžiai suteikiama papildomo pranašumo, palyginti su patvirtintomis pagalbos priemonėmis, ji yra papildoma pagalba (nes vis dar atitinka visus kitus Sutarties 107 straipsnio 1 dalyje išdėstytus kriterijus).

6.2. Naujos papildomos pagalbos suderinamumo teisinis pagrindas

- (109) Sutarties 107 straipsnio 3 dalies b punkte Komisijai suteikiami įgaliojimai nuspręsti, ar pagalba dera su vidaus rinka, jei ji skirta „kurios nors valstybės narės ekonomikos dideliems sutrikimams atitaisyti“.
- (110) Atsižvelgiant į sisteminę PAREX banko svarbą (jis buvo vienas didžiausių Latvijos bankų) ir jo skolinimo Latvijos ekonomikai reikšmingumą tuo metu, kai buvo patvirtintos pagalbos priemonės, Komisija sutiko, kad nepašalinus banko patiriamų sunkumų būtų galėję kilti rimtų padarinių Latvijos ekonomikai.
- (111) Todėl sanavimo sprendimuose ir galutiniame sprendime dėl PAREX pagalbos priemonės, patvirtintos PAREX bankui, buvo vertinamos pagal Sutarties 107 straipsnio 3 dalies b punktą, taip pat pagal komunikatus, kurie buvo priimti dėl finansų krizės ir galiojo tuo metu, kai buvo suteikta pagalba ⁽²⁹⁾.

⁽²⁸⁾ Žr. pirmojo sanavimo sprendimo 41 konstatuojamąją dalį.

⁽²⁹⁾ Komisijos komunikatas „Valstybės pagalbos taisyklių taikymas finansų įstaigoms skirtoms priemonėms dėl dabartinės pasaulinės finansų krizės“ (2008 m. bankų komunikatas) (OL C 270, 2008 10 25, p. 8), Komisijos komunikatas „Finansų įstaigų kapitalo atkūrimas esant dabartinei finansų krizei: pagalbos apribojimas iki mažiausios būtinos sumos ir apsaugos priemonės nuo netinkamo konkurencijos iškraipymo“ (Kapitalo atkūrimo komunikatas) (OL C 10, 2009 1 15, p. 2), Komisijos komunikatas dėl sumažėjusios vertės turto tvarkymo Bendrijos bankų sektoriuje (Sumažėjusios vertės turto komunikatas) (OL C 72, 2009 3 26, p. 1) ir Komunikatas dėl finansų sektoriaus gyvybingumo atkūrimo ir restruktūrizavimo priemonių vertinimo pagal valstybės pagalbos taisykles dabartinės krizės sąlygomis (Restruktūrizavimo komunikatas) (OL C 195, 2009 8 19, p. 9).

- (112) Komisija mano, kad tas pats teisinis pagrindas galioja ir papildomai pagalbai, suteiktai pirmąją ir antrąją priemonėmis, atsižvelgiant į jų įgyvendinimo laiką ir panašumą į patvirtintas pagalbos priemones.
- (113) Dėl trečiosios priemonės, Komisija turi įvertinti jos suderinamumą remdamasi 2013 m. Bankų komunikate⁽³⁰⁾ išdėstytais atnaujintais kriterijais. Iš tikrųjų bet kuri pagalba, kuri visa arba kurios dalis yra suteikiama be Komisijos leidimo (ir taip pažeidžiant Sutarties 108 straipsnio 3 dalį), nuo 2013 m. Bankų komunikato paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* dienos turi būti vertinama pagal tą komunikatą. Kadangi trečioji priemonė buvo išties taikoma nuo 2011 m. iki dabar, galima daryti išvadą, kad pagalba iš dalies buvo suteikta po 2013 m. rugpjūčio 1 d., 2013 m. Bankų komunikato paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* dienos.

6.3. Pagalbos suderinamumas su vidaus rinka

6.3.1. Dėl pirmosios priemonės

- (114) Subordinuotosios paskolos, kurią Latvija suteikė PAREX bankui terminas nuo jos suteikimo dienos (2009 m. gegužės 22 d.) buvo septyneri metai (2016 m. gegužės 21 d.), taigi viršijo maksimalų penkerių metų terminą, kuris buvo nustatytas pirmajame sanavimo sprendime ir vėliau patvirtintas galutiniame sprendime dėl PAREX. Apie šią priemonę Komisijai nebuvo pranešta.
- (115) Dėl šios papildomos pagalbos priemonės, kurią sudarė tai, kad subordinuotųjų paskolų terminas pratęstas ilgesniam laikui, negu buvo numatyta sprendimuose, Komisija abejojo, ar ta priemonė yra mažiausio būtino dydžio, todėl negalėjo padaryti išvados, kad įvykdyti visi suderinamumo kriterijai.
- (116) Taigi, sprendime pradėti procedūrą Komisija priminė, kad sanavimo sprendimuose įvertinta, jog PAREX bankui penkeriems metams suteikta ir patvirtinta subordinuotoji paskola apribota iki mažiausio būtino dydžio ir termino. Todėl remiantis šia išvada penkerių metų subordinuotoji paskola sanavimo sprendimuose ir galutiniame sprendime dėl PAREX įvertinta kaip suderinama.
- (117) Remdamasi sanavimo sprendimuose ir galutiniame sprendime dėl PAREX išdėstytais argumentais ir tuo, kad naujų argumentų nepateikta, Komisija išreiškė abejonų, ar ilgesnis subordinuotųjų paskolų terminas, kuris buvo pratęstas iki septynerių metų vietoj iš pradžių patvirtintų penkerių metų, yra suderinamas.
- (118) Atsižvelgdama į naujus argumentus, kuriuos Latvija pateikė priėmus sprendimą pradėti procedūrą ir kurie išdėstyti 5.1 skyriuje, Komisija gali iš naujo įvertinti, ar septynerių metų subordinuotoji paskola, kurią Latvija suteikė PAREX bankui, atitinka valstybės pagalbos suderinamumo reikalavimą, pagal kurį valstybės pagalba turi būti mažiausio būtino dydžio.
- (119) Pagal 2008 m. Bankų komunikatą pagalbos priemonė savo dydžiu ir forma turi būti būtina pagalbos tikslui pasiekti. Tai reiškia, kad kapitalo injekcija turi būti mažiausio tikslui pasiekti būtino dydžio. Subordinuotoji paskola, atitinkanti 2 lygio kapitalo kriterijus, buvo suteikta PAREX bankui tam, kad jo kapitalo pakankamumo rodiklis ir toliau atitiktų reikalavimus, ir siekiant užtikrinti, kad jis būtų pakankamai kapitalizuotas, kad bankas galėtų geriau atremti galimus nuostolius ir kad Latvijos ekonomikoje būtų išvengta rimtų neramumų.
- (120) Būtiniausi subordinuotosioms paskoloms keliami reikalavimai, kad jos atitiktų PAREX banko 2 lygio kapitalo kriterijus, į kuriuos Komisija atsižvelgė pirmame sanavimo sprendime, buvo grindžiami Latvijoje galiojančiais teisės aktais, apie kuriuos Latvija informavo.⁽³¹⁾ Taigi, buvo nustatyta, jog tam, kad subordinuotoji paskola atitiktų 2 lygio kapitalo kriterijus, jos terminas turi būti ne trumpesnis kaip penkeri metai. Šis vertinimas paskesniais sprendimais nebuvo pakeistas.
- (121) Susipažinusi su papildoma Latvijos pateikta informacija, kuri yra išdėstyta 30–39 konstatuojamosiose dalyse, Komisija pripažįsta, kad dėl papildomų apribojimų pakito sąlygos, kurias subordinuotosios paskolos turi atitikti tam, kad iki 2010 m. visapusiškai tenkintų 2 lygio kapitalo kriterijus.

⁽³⁰⁾ Komisijos komunikatas dėl valstybės pagalbos taisyklių taikymo nuo 2013 m. rugpjūčio 1 d. bankams skirtoms priemonėms finansų krizės sąlygomis paremti (Bankų komunikatas) (OL C 216, 2013 7 30, p. 1).

⁽³¹⁾ Pirmojo sanavimo sprendimo 55 konstatuojamoji dalis.

- (122) Visų pirma, Komisija pažymi, kad sistemos „Bazelis II“ kriterijų poveikis PAREX banko 2009 m. gautų subordinuotųjų paskolų, atitikusių 2 lygio kapitalo kriterijus, sumai buvo svarbus veiksnys apibrėžiant trumpiausią pradinį subordinuotųjų paskolų terminą. Norint pasiekti galutinį pagalbos priemonės tikslą, būtent užtikrinti pakankamą PAREX banko kapitalizavimą ir išvengti rimtų neramumų Latvijos ekonomikoje, tuo metu, kai buvo suteikta pradinė subordinuotoji paskola, reikėjo tinkamai atsižvelgti į sistemoje „Bazelis II“ taikomą amortizacijos koeficientą.
- (123) Komisija mano, kad jeigu prielaidos ir prognozės, kurias Latvija pateikė tuo metu, kai buvo priimami sanavimo sprendimai, būtų tinkamai ir iki galo atspindėjusios subordinuotosios skolos amortizavimą pagal sistemos „Bazelis II“ taisykles, kaip aptarta 37 konstatuojamojoje dalyje, subordinuotųjų paskolų terminas būtų buvęs vertintas kitaip ir būtų buvusi padaryta išvada, kad mažiausias būtinas terminas yra septyneri, o ne penkeri metai.
- (124) Komisija taip pat primena, kad trečiajame sanavimo sprendime vertinant pagalbos suderinamumą buvo vadovaujama, *inter alia*, Latvijos valdžios institucijų įsipareigojimu kuo greičiau, bet ne vėliau kaip per trejus metus nuo pirmųjų sanavimo priemonių suteikimo PAREX bankui ⁽³²⁾, t. y. ne vėliau kaip 2011 m., parduoti turimas PAREX banko akcijas.
- (125) Atsižvelgdama į šias aplinkybes Komisija mano, kad septyneri metai nuo pat pradžių galėjo būti laikomi mažiausiu būtinu terminu, kad Latvijos suteiktos subordinuotosios paskolos atitiktų 2 lygio kapitalo kriterijus ir būtų užtikrinta, kad PAREX bankas įvykdytų reikalavimą dėl kapitalo pakankamumo rodiklio, taip siekiant išsaugoti Latvijos bankų sistemos stabilumą ir įvykdyti įsipareigojimą parduoti banką.

6.3.2. Dėl subordinuotųjų paskolų termino pratęsimo apie tai nepranešus (antrosios priemonės)

- (126) Sprendime pradėti procedūrą Komisija išreiškė abejonų, ar papildomą pagalbą, kurią sudarė subordinuotųjų paskolų termino pratęsimas 18 mėnesių, galima laikyti suderinama, nes pagal pradinį vertinimą subordinuotosios skolos penkerių metų terminas buvo mažiausias būtinas terminas ir naujų argumentų, kuriais būtų pagrįstas suderinamumas, nebuvo pateikta.
- (127) Atsižvelgdama į informaciją, kurią Latvija pateikė priėmus sprendimą pradėti procedūrą, Komisija pažymi, kad 2013 m. pakeisti teisės aktų reikalavimai dėl minimalaus kapitalo. ⁽³³⁾
- (128) Tuo tikslu Komisijai pateiktas 2013 m. kovo 1 d. FCMC raštas bankui „Citadele“. Šiame rašte bankų priežiūros institucija pateikia pastabas dėl vidaus kapitalo pakankamumo vertinimo, išdėstyto ataskaitoje, kurią bankas „Citadele“ pateikė FCMC apie savo 2012 m. birželio 30 d. finansinę padėtį.
- (129) 2013 m. kovo 1 d. rašte pirmiausia atkreiptas dėmesys į tai, kad remiantis FCMC politikos dokumentais visi bankai turi užtikrinti, kad jų kapitalo pakankamumo rodiklis būtų didesnis už 10 %. Tada aiškiai nurodoma: „jeigu banko ir konsoliduojamos grupės kapitalo pakankamumo rodiklis tampa mažesnis negu 10 %, FCMC daro išvadą, kad banko ir konsoliduojamos grupės kapitalas yra nepakankamas ir gali nustatyti taisomąsias priemones, pavyzdžiui, apriboti banko veiklą“. Rašte priduriama, kad banko „Citadele“ ir jo konsoliduojamos grupės kapitalo pakankamumo rodiklis, jeigu ši nori padengti esamą ir galimą „Citadele“ operacijų riziką, iki 2013 m. pabaigos turi būti [...] proc.
- (130) Atsižvelgdama į tą raštą Komisija sutinka, kad banko „Citadele“ kapitalo pakankamumo rodiklis 2013 m. pabaigoje turėjo viršyti bent 10 %, kad bankas galėtų toliau visapusiškai vykdyti savo operacijas.
- (131) Komisija primena, kad bendras valstybės pagalbos, teikiamos per subordinuotąsias paskolas, tikslas, kuris buvo nurodytas sanavimo sprendimuose ir galutiniame sprendime dėl PAREX, buvo užtikrinti pakankamą PAREX banko (po 2010 m. banko „Citadele“) kapitalizavimą, siekiant išvengti rimtų neramumų Latvijos ekonomikoje.

⁽³²⁾ Jos aptartos trečiojo sanavimo sprendimo 21 konstatuojamojoje dalyje.

⁽³³⁾ Jie aptarti 40 konstatuojamojoje dalyje.

- (132) Todėl Komisija sutinka, kad 2013 m. birželio mėn. Latvija turėjo imtis taisomųjų veiksmų, kad išvengtų rizikos, kuri būtų iškilusi, jeigu bankas „Citadele“ būtų neįvykdęs netikėtai sugriežtintų priežiūros reikalavimų. Siekiant pašalinti galimybę dėl naujų reikalavimų atsirasti kapitalo trūkumui, vieninteliai galimi sprendimai buvo šie:
- skirti papildomų lėšų injekciją – 1 lygio arba 2 lygio kapitalo (pvz., suteikti naujų subordinuotųjų paskolų);
  - pratęsti esamų subordinuotųjų paskolų terminą, siekiant pakeisti jų amortizacijos normą ir leisti didesnę paskolų procentinę dalį paversti banko kapitalu.
- (133) 2 lentelėje palyginti scenarijai, kurie būtų susiklostę, jeigu kitiems parametrams nesikeičiant subordinuotųjų paskolų terminas būtų pratęstas 2013 m. (tai padaryta antrąja priemone) arba paliktas toks pat, su koku paskolos buvo iš pradžių suteiktos. Remdamasi skaičiavimais Komisija daro išvadą, kad jeigu subordinuotųjų paskolų terminas būtų buvęs nepakeistas ir visi kiti veiksniai nebūtų keitęsi, iki 2013 m. pabaigos bankui „Citadele“ būtų nepavykę užtikrinti 10 % kapitalo pakankamumo rodiklio.

2 lentelė

Kapitalo pakankamumo rodiklio termino nepratęsus ir terminą pratęsus dydžio palyginimas

Kapitalo pakankamumo rodiklis %	2013 m. gruodžio 31 d.
Finansinės prognozės iki termino pratęsimo 18 mėnesių (nustatytos 2013 m. birželio mėn.)	9,75
Faktiniai 2013 m. gruodžio 31 d. duomenys, terminą pratęsus	10,30 ⁽¹⁾
Apskaičiuota faktinė padėtis termino nepratęsus 18 mėnesių	9,30

⁽¹⁾ Remiantis banko „Citadele“ 2013 m. metinėje ataskaitoje (p. 75) pateikta informacija: http://west.citadele.lv/common/img/uploaded/doc/reports/annual_report_2013_en.pdf.

- (134) Atsižvelgdama į tai, kad:

- naujuosius kapitalo reikalavimus reikėjo įvykdyti iki 2013 m. gruodžio 31 d.;
- turto valdymo padalinį reikėjo parduoti iki 2013 m. gruodžio 31 d.;
- subordinuotosios skolos amortizavimas tiesiogiai veikia kapitalo pakankamumo rodiklį.

Komisija sutinka, kad antroji priemonė yra veiksmingas ir racionalus sprendimas, kad bankas „Citadele“ įgyvendintų naujuosius kapitalo pakankamumo reikalavimus, ir kad pratęstas terminas buvo trumpiausias tam tikslui pasiekti būtinas laikotarpis. Šiam sprendimui įgyvendinti nereikėjo pervesti naujų lėšų (nors Latvijai reikėjo atsisakyti galimybės susigrąžinti lėšas, kurias kitu atveju būtų reikėję grąžinti), tačiau juo patenkintas priežiūros institucijų prašymas, kurį šios pateikė siekdamas apsaugoti finansinį stabilumą.

- (135) Komisija taip pat teigiamai vertina tai, kad, 2013 m. gruodžio 31 d. duomenimis, banko „Citadele“ kapitalo pakankamumo rodiklis buvo šiek tiek didesnis negu 10 % ⁽³⁴⁾, o tai, Komisijos nuomone, patvirtina, kad termino pratęsimas 18 mėnesių buvo mažiausios būtinos trukmės.

6.3.3. Dėl bankui „Reverta“ suteiktos likvidumo paramos apie ją nepranešus (trečiosios priemonės)

- (136) Nuo 2011 m. Latvijos bankui „Reverta“ suteikta likvidumo parama viršijo didžiausias ribas, kurias Komisija patvirtino galutiniame sprendime dėl PAREX ir palankiausiai, ir nepalankiausiai scenarijams. Šios ribos primenamos 3 lentelėje ⁽³⁵⁾. Faktinės likvidumo paramos sumos, kuriomis bankas „Reverta“ pasinaudojo (remiantis duomenimis, kuriuos Latvija pateikė pakeistame 2014 m. sausio mėn. pateiktame restruktūrizavimo plane) ir kurios nurodytos 4 lentelėje, visą laiką viršijo galutiniame sprendime dėl PAREX išdėstytas sumas:

⁽³⁴⁾ Žr. 2 lentelę.

⁽³⁵⁾ Ši informacija pateikta galutinio sprendimo dėl PAREX 6 lentelėje.

3 lentelė

Galutiniame sprendime dėl PAREX nustatytos likvidumo paramos bankui „Reverta“ ribos

mln. LVL	10 8 1	10 12 31	11 12 31	12 12 31	13 12 31
Pagrindinis scenarijus	458	446	419	349	315
Palankiausias scenarijus	458	446	419	356	322
Nepalankiausias scenarijus	458	446	419	344	307

4 lentelė

Faktinės likvidumo paramos sumos, kuriomis bankas „Reverta“ pasinaudojo

mln. LVL	10 8 1	10 12 31	11 12 31	12 12 31	13 12 31
Negražinta likvidumo parama	446	446	428	385	363

- (137) Bankui „Reverta“ suteikta likvidumo parama, kurią sudarė valstybės indėliai, iš pradžių pirmajame sanavimo sprendime buvo patvirtinta kaip suderinamų valstybės pagalbos priemonių dalis.
- (138) Priėmus galutinį sprendimą dėl PAREX (ir jį suskaidžius į gerą ir blogą bankus) likvidumo parama buvo pervesta bankams „Citadele“ ir „Reverta“. Bankas „Citadele“ jau gražino visą jai tekusią likvidumo paramos dalį, o bankas „Reverta“ turėjo apriboti gautą likvidumo paramą. Tačiau likvidumo paramos suma, kuri faktiškai suteikta bankui „Reverta“, viršija visas galutiniame sprendime dėl PAREX patvirtintas ribas.
- (139) Galutiniame sprendime dėl PAREX restruktūrizavimo planas buvo vertinamas remiantis prielaidomis, kurios buvo daromos tuo metu dėl likvidumą didinančių priemonių, kurių bankas „Reverta“ tikėjosi gauti ir kurios padėtų jam pradėti gražinti valstybės indėliais suteiktos likvidumo paramos dalį, kad ši parama atitiktų galutiniame sprendime dėl PAREX nustatytas ribas. ⁽³⁶⁾
- (140) Buvo numatyta, kaip nurodyta galutiniame sprendime dėl PAREX, kad negražintos sumos sudarys nuo [0–100] mln. LVL (pagrindinis scenarijus) iki [100–200] mln. LVL (nepalankiausias scenarijus). Tačiau remiantis paskutinėmis Latvijos pateiktomis pinigų srautų prognozėmis, planuojama, kad suteikta likvidumo parama viršys galutiniame sprendime dėl PAREX nustatytą ribą iki 2017 m., kaip parodyta 5 lentelėje.

5 lentelė

Viršyta likvidumo parama bankui „Reverta“, palyginti su 2010 m. restruktūrizavimo planu

mln. LVL	14 12 31	15 12 31	16 12 31	17 12 31
Nepalankiausias scenarijus (pradinis restruktūrizavimo planas)	[250–300]	[250–300]	[200–250]	[150–200]
Numatoma likvidumo parama (2014 m. atnaujintas planas)	[300–350]	[250–300]	[250–300]	[250–300]
Skirtumas	(...)	(...)	(...)	(...)

⁽³⁶⁾ Žr. galutinio sprendimo dėl PAREX 55 konstatuojamąją dalį.

- (141) Komisija supranta, kad atsižvelgiant į šiuos sunkumus:
- mažesnę turto kokybę ir vertę, palyginti su ta, kokia planuota restruktūrizavimo plane, ir
  - lėtesnį išieškojimą panaudojant užtikrinimo priemones ir teisinius ginčus su skolininkais,
- lėšų susigrąžinimas vėlavo dvejais metais (kaip paminėta 45 konstatuojamojoje dalyje), palyginti su tuo, kas buvo planuota priimant galutinį sprendimą dėl PAREX. Dėl šio vėlavimo iškilo poreikis padidinti valstybės pagalbą.
- (142) Todėl blogėjant banko „Reverta“ finansinei būklei, palyginti su tuo, kas prognozuota galutiniame sprendime dėl PAREX, iškilo papildomas likvidumo paramos poreikis. Komisija pažymi, kad suteikta likvidumo parama kelerius paskutinius metus bankui „Reverta“ patiriant sunkumų susigrąžinti savo turtą laipsniškai didėjo.
- (143) Kaip nurodyta 56 konstatuojamojoje dalyje, Latvija teigia kad tik 49,5 mln. LVL iš 118,7 mln. LVL likvidumo paramos buvo konvertuoti į kapitalą, o dėl likusios 69,2 mln. LVL likvidumo paramos dalies likvidumo parama beveik tokia pačia suma viršijo ribą.
- (144) Tačiau Komisija primena, kad, kaip nurodyta galutinio sprendimo dėl PAREX 63 konstatuojamosios dalies b punkte, į kapitalą galima konvertuoti tik valstybės indėlius. Todėl Komisija mano, jog tai, kad mažesnė likvidumo paramos dalis konvertuota į kapitalą, savaime nenulemia likvidumo paramos ribos viršijimo.
- (145) Komisija taip pat pažymi, kad banko „Reverta“ veiklos licencija 2011 m. buvo panaikinta, dėl to išvengta poreikio į kapitalą konvertuoti didesnę likvidumo paramos dalį tam, kad būtų įvykdyti teisės aktų reikalavimai dėl mokumo normos. Taigi, Komisija pripažįsta, kad nebetaikant kapitalo reikalavimų⁽³⁷⁾, Latvija galėjo bankui „Reverta“ suteikti mažesnę rekapitalizavimo pagalbą už sprendimuose patvirtintą maksimalią jos sumą.
- (146) Atsižvelgdama į sunkumus, kurių bankas „Reverta“ patyrė susigrąžindamas turtą, ir į nedidelę rekapitalizavimo sumą, kuri buvo reikalinga panaikinus banko veiklos licenciją, Komisija daro išvadą, kad banko „Reverta“ gauta likvidumo parama buvo apribota iki mažiausio tinkamam veiklos nutraukimo procesui užtikrinti būtino dydžio.
- (147) Komisija taip pat daro išvadą, kad papildoma likvidumo parama atitinka 2013 m. Bankų komunikate nustatytą reikalavimą dėl dalijimosi išlaidomis. Visų pirma, Komisija pažymi, kad pagal 2013 m. Bankų komunikato 77 punktą buvusių PAREX banko akcininkų nuosavas kapitalas visiškai nurašytas ir kad Latvija dabar yra įsipareigojusi užtikrinti, kad subordinuotųjų paskolų teikėjams nebūtų teikiama jokia papildoma pagalba.

6.3.4. Dėl įsipareigojimo parduoti banko „Citadele“ turto valdymo padalinį pažeidimo (ketvirtosios priemonės)

- (148) Latvijos valdžios institucijos nurodo, kad dėl tuo metu susiklosčiusių sudėtingų rinkos sąlygų iki nustatyto termino Latvija negalėjo rasti pirkėjų, kuriuos domintų banko „Citadele“ turto valdymo padalinio pirkimas, ir negalės to padaryti net ir artimiausioje ateityje.
- (149) Latvijos valdžios institucijos primena, kad greta kitų įsipareigojimų banko „Citadele“ pardavimas buvo įvertintas kaip viena pagrindinių priemonių, skirtų pagalbos priemonių sukeltam konkurencijos iškraipymui ištaisyti. Tačiau atsižvelgiant į blogėjančią banko „Citadele“ finansinę būklę, palyginti su tuo, kas buvo numatyta priimant galutinį sprendimą dėl PAREX, banko „Citadele“ artimiausiu metu parduoti nepavyks.
- (150) Latvija taip pat nurodo, kad, turto valdymo padalinį parduodant kartu su banku „Citadele“, susidomėjimas banku „Citadele“ rinkoje būtų didesnis, o pratęsus pardavimo laikotarpį tikimybė pakartotinai privatizuoti banką „Citadele“ būtų didesnė.

⁽³⁷⁾ Kaip paaiškinta 53–57 konstatuojamosiose dalyse.

- (151) Komisija sutinka, kad finansinė banko „Citadele“ būklė yra blogesnė, palyginti su ta, kuri planuota pradiniam restruktūrizavimo plane. Tokį pat įvertinimą patvirtino stebėsenos patikėtinis ⁽³⁸⁾ ir atspindi 6 lentelėje pateikti rodikliai.

6 lentelė

Pagrindinių finansinių rodiklių palyginimas su restruktūrizavimo planu

	2013 12 31	
	Restruktūrizavimo plano rodikliai	Faktiniai rodikliai
Veiklos sąnaudos/pajamos iš viso	[50–60]	57,0 %
Turto vertės sumažėjimas/grynosios paskolos	[0–5]	2,0 %
Grynosios pajamos (nuostolis), mln. LVL	[20–30]	10,8
Nuosavo kapitalo grąža (angl. ROE) %	[20–30]	8,1 %
Nuosavas kapitalas/turtas iš viso	[5–10]	6,9 %
Kapitalo pakankamumo rodiklis	[10–20]	11,7 %

Kadangi banko „Citadele“ pelningumas buvo mažesnis, palyginti su numatytoju pradiniam restruktūrizavimo plane, Komisija supranta sunkumus, kurių patiriama norint banką „Citadele“ parduoti per trumpą laiką.

- (152) Komisija primena, kad įsipareigojimas dėl turto valdymo padalinio pardavimo ir įsipareigojimai dėl paties banko „Citadele“ pardavimo buvo įtraukti į galutinį sprendimą dėl PAREX, siekiant sumažinti konkurencijos iškraipymus, nes konkurentams suteikta galimybė pateikti pasiūlymus dėl šių bendrovių įsigijimo. ⁽³⁹⁾
- (153) Komisija teigiamai vertina tai, kad priėmus galutinį sprendimą dėl PAREX, bankas „Citadele“ pradėjo pardavimo procesą, taip siekdamas patikrinti rinkos susidomėjimą, ir paskyrė nepriklausomą ekspertą, kad šis parengtą strategiją, kaip geriausia organizuoti pardavimą, kaip paminėta 61 ir 62 konstatuojamosiose dalyse, taip sąžiningai stengdamasis vykdyti šiuos įsipareigojimus.
- (154) Komisija atkreipia dėmesį į tai, kad Latvija prašo pratęsti turto valdymo padalinio pardavimo terminą, palyginti su terminais, kurių įsipareigojo laikytis 2009 m. Latvija prašo iš dalies pakeisti galutinį sprendimą dėl PAREX ir atidėti pradinį turto valdymo padalinio pardavimo terminą, kad jį galėtų parduoti kartu su banku „Citadele“ laikydamasi papildomų 64–68 konstatuojamosiose dalyse išdėstytų įsipareigojimų.

6.3.5. Kompensacinės priemonės, kuriomis mažinamas konkurencijos iškraipymas ir griežtinamas dalijimasis išlaidomis

- (155) Kad Komisija patvirtintų savo galutinių sprendimų pakeitimus, pakeitimai turi būti grindžiami naujais įsipareigojimais, kuriuos būtų galima prilyginti numatytiesiems iš pradžių ⁽⁴⁰⁾. Tokiu atveju pagalbos priemonės išliktų suderinamos pagal Sutarties 107 straipsnio 3 dalies b punktą tik tada, jeigu nepakistų bendra pradiniu sprendimu įtvirtinta pusiausvyra. Siekiant išsaugoti pradinę pusiausvyrą, pakeisti įsipareigojimai neturėtų neigiamai paveikti pagalbos gavėjo gyvybingumo, o visas įsipareigojimų rinkinys išlaidų pasidalijimo ir kompensacinių priemonių atžvilgiais turėtų būti bent jau lygiavertis, atsižvelgiant į taikomų Komisijos komunikatų reikalavimus.

⁽³⁸⁾ 2013 m. gruodžio 31 d. stebėsenos patikėtinio ataskaita, pateikta 2014 m. gegužės 9 d.

⁽³⁹⁾ Galutinio sprendimo dėl PAREX 152 konstatuojamoji dalis.

⁽⁴⁰⁾ Kiti panašūs sprendimai yra, pavyzdžiui, SA.29833, dėl KBC ir dėl kai kurių KBC vykdytinų pardavimų terminų pratęsimo ir restruktūrizavimo įsipareigojimų pakeitimo (OL C 135, 2012 5 9, p. 5), SA.29833, dėl KBC ir dėl spartesnio valstybės apsaugos priemonės laipsniško panaikinimo ir KBC restruktūrizavimo plano pakeitimo (OL C 163, 2013 6 8, p. 1), SA.34539 dėl „Commerzbank“ ir dėl „Comerzbank“ restruktūrizavimo plano pakeitimo (OL C 177, 2012 6 20, p. 20).

- (156) Šiuo atžvilgiu Komisija teigiamai vertina Latvijos pasiūlytus ir 64–73 konstatuojamosiose dalyse išdėstytus įsipareigojimus, nes jais padedama mažinti galimus konkurencijos iškreipimus dėl pirmosios, antrosios, trečiosios ir ketvirtosios priemonių ir užtikrinti tinkamą dalijimąsi išlaidomis su suinteresuotaisiais pagalbos gavėjų asmenimis.
- (157) Restruktūrizavimo komunikato 4 skyriuje raginama taikyti veiksmingas ir proporcingas konkurencijos iškreipimo mažinimo priemones.
- (158) Galutiniame sprendime dėl PAREX numatytos kelios tokios priemonės, iš kurių pagrindinė – Latvijos įsipareigojimas iki 2015 m. gruodžio 31 d. parduoti banką „Citadele“ arba įgalioti jį parduoti ⁽⁴¹⁾. Komisija laikėsi nuomonės, kad įsipareigojimai iki to termino parduoti banką „Citadele“, taip pat apriboti ir sumažinti „Citadele“ rinkos dalį buvo pakankami ir tinkami tam, kad būtų išvengta konkurencijos iškreipimų dėl PAREX bankui suteiktos valstybės pagalbos.
- (159) Sprendime pradėti procedūrą Komisija laikėsi nuomonės, kad ir ilgesniu pradiniu subordnuotosios skolos terminu, ir jo pratęsimu 18 mėnesių, įvykdytu 2013 m., PAREX bankui suteikta papildomo pranašumo, palyginti su subordnuotosios paskolos forma, patvirtinta sanavimo sprendimuose ir galutiniame sprendime dėl PAREX.
- (160) Atsižvelgdama į tai, Komisija palankiai vertina Latvijos siūlomą priimti įsipareigojimą sutrumpinti banko „Citadele“ pardavimo terminą nuo 2015 m. gruodžio 31 d. iki [...] ir taip kompensuoti papildomą pranašumą, įgytą dėl ilgesnio subordnuotųjų paskolų termino. Banko „Citadele“ pardavimo paspartinimas padės išsaugoti vienodas veiklos sąlygas.
- (161) Be to, Komisija pažymi, kad Latvija numatė priimti aiškų įsipareigojimą [...], jeigu iki ankstesnio termino pardavimo įvykdyti nepavyktų. Šiuo įsipareigojimu suteikiama papildoma apsauga (kuri restruktūrizavimo plane atskirai nebuvo numatyta), kuria užtikrinama, kad konkurencijos iškreipimas bus tinkamai sumažintas, nes greičiau negu [...] bankas „Citadele“ [...].
- (162) Komisija teigiamai vertina tai, kad Latvija įsipareigojo dar labiau sumažinti kapitalo, kurį Latvijos valdžios institucijos gali suteikti bankui „Reverta“, sumą, kaip paaiškinta 69 konstatuojamojoje dalyje.
- (163) Restruktūrizavimo komunikato 3 skyriuje numatyta, kad bankas ir jo akcininkai turi kiek galėdami prisidėti prie restruktūrizavimo, užtikrindami, kad pagalba būtų apribota iki mažiausio būtino dydžio ir būtų sprendžiamas konkurencijos iškreipimo ir neatsakingo elgesio rizika.
- (164) Šiuo atžvilgiu Komisija atkreipia dėmesį į papildomas Latvijos siūlomas kompensacines priemones, skirtas užtikrinti, kad trečiosios šalys negalėtų pasinaudoti papildoma banko „Reverta“ gauta pagalba, būtent įsipareigojimą sugriežtinti dalijimosi išlaidomis tvarką, kaip aptarta 70–73 konstatuojamosiose dalyse.
- (165) Latvija įsipareigoja, kad bankai „Citadele“ ir „Reverta“ (buvęs PAREX bankas) ir jų susijusios įmonės jokiems subordnuotosios skolos vertybinių popierių turėtojams arba akcininkams, išskyrus Latvijos valstybę ir ERPB, nemokės jokių palūkanų, dividendų ar atkarpų už esamas kapitalo priemones (įskaitant privilegijuotąsias akcijas, B klasės akcijas ir aukštesnio bei žemesnio už 2 lygio kapitalą lygio priemones) (nepaisant to, ar jų mokėjimo terminas jau sukako, ar sumos dar kaupiasi) ir nesinaudos jokiais su jomis susijusiomis pirkimo pasirinkimo sandorio teisėmis tol, kol ir jeigu bankams „Reverta“ ir (arba) „Citadele“ suteikta valstybės pagalba nebus iki galo grąžinta ir jeigu neatsiras teisinio įpareigojimo tai padaryti. Šiuo atžvilgiu Latvija taip pat įsipareigoja esamus šio pobūdžio teisinius įpareigojimus įvykdyti kuo greičiau ir ne vėliau kaip iki 2015 m. balandžio 30 d. Dėl to esamų kapitalo priemonių turėtojai negaus jokių mokėjimų, nes šios esamos kapitalo priemonės neturi privalomų atkarpų ir banko „Reverta“ likvidavimo atveju (tai įvyks iki 2017 m. pabaigos) bus žemesnio prioriteto už pirmąsias skolas. Kadangi banko „Reverta“ kapitalas yra neigiamas, šių kapitalo priemonių turėtojams praktiškai nebus įmanoma gauti jokių mokėjimų arba kompensacijų.
- (166) Be to, greta 165 konstatuojamojoje dalyje paminėtų įsipareigojimų Latvija taip pat įsipareigoja negrąžinti jokios negrąžintos perimtų subordnuotųjų paskolų dalies (pagrindinės dalies), jeigu ir tol, kol visa bankams „Reverta“ ir (arba) „Citadele“ suteikta valstybės pagalba nebus grąžinta, tiek, kiek tai bus reikalinga neigiamai grynajai banko „Reverta“ turto vertei padengti, ir su sąlyga, kad tam bus turimas teisinis pagrindas. Tuo tikslu negrąžinta perimtų subordnuotųjų paskolų dalis (pagrindinė dalis) bus i) tvarkoma laikantis privalomo nurodymo, kad jokie perimtų subordnuotųjų paskolų mokėjimai neskaičiuojami ir nemokami; ii) konvertuota į 1 lygio kapitalą be balsavimo

⁽⁴¹⁾ Galutinio sprendimo dėl PAREX 76 konstatuojamoji dalis.

teisių arba iii) nurašyta. Šiuo atžvilgiu, turint galvoje tai, kad nacionalinėje teisėje šiuo metu nėra numatyto tinkamo teisinio pagrindo, kuriuo remiantis šio išsipareigojimo būtų galima laikytis, Latvija taip pat išsipareigoja imtis visų reikiamų priemonių ir užtikrinti, kad visos šiam išsipareigojimui vykdyti reikalingos teisinės nuostatos būtų priimtos ne vėliau kaip iki 2015 m. balandžio 30 d.

- (167) Komisija palankiai vertina 165 ir 166 konstatuojamojoje dalyje minėtus Latvijos išsipareigojimus, nes jais apribojami perimtų subordinuotųjų paskolų ir bankų „Reverta“ bei „Citadele“ kapitalo priemonių pagrindinės dalies ir palūkanų mokėjimai ir taip užtikrinamas dalijimasis papildomomis išlaidomis.
- (168) Dėl to Komisija daro išvadą, kad 5.5 skyriuje paminėtas kompensacines priemones galima laikyti pakankamomis ir lygiavertėmis (pagal veiksmingumą) toms, kurias Latvija siūlė anksčiau ir kurias Komisija patvirtino galutiniame sprendime dėl PAREX, iš dalies pakeistame sprendimu dėl išsipareigojimų pakeitimo. Iš tikrųjų siūlomomis kompensacinėmis priemonėmis siekiama to paties tikslo – apriboti konkurencijos iškraipymą. Jų tikslas yra aiškus, nes jomis siekiama apriboti konkurencijos iškraipymą tose rinkose, kuriose veikia bankas „Citadele“.
- (169) Todėl Komisija daro išvadą, kad iš dalies pakeisti išsipareigojimai, vertinant pagal gyvybingumo atkūrimą, dalijimąsi išlaidomis ir konkurencijos iškraipymų sumažinimą, prilygsta pradiniam išsipareigojimams. Vietoj pradinių išsipareigojimų prisiėmus naujus išsipareigojimus pagalbos suderinamumo su vidaus rinka būklė, nustatyta galutiniame sprendime dėl PAREX, iš dalies pakeistame sprendimu dėl išsipareigojimų pakeitimo, nepasikeitė.

7. IŠVADA

- (170) Komisija apgailėstauja, kad Latvija neteisėtai įgyvendino pirmąją, antrąją ir trečiąją priemones, pažeisdama SESV 108 straipsnio 3 dalį, ir pažeidė išsipareigojimą parduoti banko „Citadele“ turto valdymo padalinį iki galutiniame sprendime dėl PAREX nustatyto termino (ketvirtoji priemonė).
- (171) Tačiau atsižvelgdama į pirmiau išvardytas priežastis ir papildomus Latvijos ir banko „Citadele“ prisiimtus išsipareigojimus,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Pagal Sutarties 107 straipsnio 1 dalį šios priemonės yra valstybės pagalba:

- subordinuotųjų PAREX banko paskolų, kurių pradinis terminas viršijo sanavimo sprendimuose ir galutiniame sprendime dėl PAREX nustatytą terminą, suteikimas (pirmoji priemonė);
- 37 mln. LVL vertės subordinuotųjų paskolų, suteiktų bankui „Citadele“, termino pratęsimas dar 18 mėnesių (antroji priemonė);
- likvidumo paramos suteikimas bankui „Reverta“, viršijant Komisijos galutiniame sprendime dėl PAREX patvirtintas maksimalias ribas (trečioji priemonė).

2 straipsnis

Remiantis Sutarties 107 straipsnio 3 dalies b punktu ir atsižvelgiant į Latvijos prisiimtus ir I priede išdėstytus išsipareigojimus, 1 straipsnyje nurodytos pagalbos priemonės yra suderinamos su vidaus rinka.

3 straipsnis

Banko „Citadele“ turto valdymo padalinio (TVP) pardavimo terminas iki 2013 m. birželio 30 d. be pardavimo patikėtinio arba iki 2013 m. gruodžio 31 d. su pardavimo patikėtinio (ketvirtoji priemonė), nurodytas 2009 m. rugsėjo 15 d. Komisijos sprendimo C(2010) 6202 *final corr.* dėl valstybės pagalbos C 26/09 (ex N 289/09) 73 konstatuojamojoje dalyje, kurio Latvija ketina laikytis restruktūrizuodama „AS Parex banka“, iš dalies keičiamas, laikantis Latvijos prisiimto II priede išdėstyto išsipareigojimo.

4 straipsnis

Šis sprendimas skirtas Latvijos Respublikai.

Priimta Briuselyje 2014 m. liepos 9 d.

Komisijos vardu
Joaquín ALMUNIA
Pirmininko pavaduotojas

I PRIEDAS

Latvijos valdžios institucijos siūlo tiksliau išdėstyti ir sugriežtinti savo įsipareigojimus dėl pagrindinės skolos dalies ir palūkanų, mokėtinų už perimtas subordinuotąsias paskolas, taip:

- a) Bankai „Citadele banka“ ir „Reverta“ (buvęs bankas „Parex banka“) ir jų susijusios įmonės jokiems subordinuotosios skolos vertybinių popierių turėtojams arba akcininkams, kurie griežtąja prasme nėra Latvijos valstybė arba Europos rekonstrukcijos ir plėtros bankas (ERPB), nemoka jokių palūkanų, dividendų ar atkarpų už esamas kapitalo priemones (įskaitant privilegijuotąsias akcijas, B klasės akcijas ir aukštesnio bei žemesnio už 2 lygio kapitalą lygio priemones) (nepaisant to, ar jų mokėjimo terminas jau sukako, ar sumos dar kaupiasi) ir nesinaudoja jokiais su jomis susijusiomis pirkimo pasirinkimo sandorio teisėmis tol, kol ir jeigu bankams „Reverta“ ir (arba) „Citadele“ suteikta valstybės pagalba nebus iki galo grąžinta ir jeigu neatsiras teisinio įsipareigojimo tai daryti. Tuos teisinius įpareigojimus, kurių yra, Latvijos valdžios institucijos įsipareigoja kuo greičiau įvykdyti (bet kuriuo atveju ne vėliau kaip iki 2015 m. balandžio 30 d.).
  - b) Latvijos valdžios institucijos taip pat įsipareigoja negrąžinti jokios negrąžintos perimtų subordinuotųjų paskolų dalies (pagrindinės dalies) (jeigu ir tol, kol visa valstybės pagalba bankams „Reverta“ ir (arba) „Citadele“ nebus iki galo grąžinta):
    - i) kuriai taikomas privalomas nurodymas, kad jokie perimtų subordinuotųjų paskolų mokėjimai neskaičiuojami ir nemokami arba
    - ii) kuri buvo konvertuota į 1 lygio kapitalą be balsavimo teisių, arba
    - iii) nurašyta tiek, kiek tai yra reikalinga neigiamai grynajai banko „Reverta“ turto vertei padengti, ir jei tam bus teisinis pagrindas.
  - c) Latvijos valdžios institucijos įsipareigos imtis visų reikalingų priemonių ir užtikrins, kad visos teisinės nuostatos, reikalingos pirmiau išvardytiems įsipareigojimams vykdyti, būtų priimtos ne vėliau kaip iki 2015 m. balandžio 30 d.
  - d) Didžiausia galima bendra Latvijos valdžios institucijų bankui „Reverta“ suteikta kapitalo suma sumažinama nuo ankstesnės 118,7 mln. LVL iki 49,5 mln. LVL sumos.
-

II PRIEDAS

- 1) Latvijos valdžios institucijos ir bankas „Citadele“ įsipareigoja visomis išgalėmis stengtis kuo greičiau ir bet kuriuo atveju ne vėliau kaip iki [...] pritraukti pasiūlymų dėl visos Latvijos Respublikos turimos banko „Citadele“ (įskaitant turto valdymo padalinį) kapitalo dalies pardavimo. Pardavimas turi būti baigtas ne vėliau kaip [...]. Latvijos Respublikai (ir jos konsultantui) leidžiama pačiai nuspręsti dėl tinkamos sandorio struktūros ir sąlygų (pavyzdžiui, ar pasirinkti pardavimo sandorį, ar IPO), bet Latvijos Respublika visą turimą banko „Citadele“ kapitalo dalį turi parduoti ne vėliau kaip iki [...]. Pasirinkus IPO būdą, Latvijos Respublika įsipareigoja su Latvijos FCMC suderinti privalomą prospektą iki [...].
- 2) Latvijos valdžios institucijos ir bankas „Citadele“ taip pat įsipareigoja paskirti pardavimo patikėtinį, jeigu iki [...] nebus gauta jokių įpareigojančių pasiūlymų arba jeigu, tam pačiam tikslui pasirinkus IPO būdą, su FCMC nebus suderintas joks prospektas. Tokiu atveju Latvijos Respublika imsisi reikiamų priemonių ir užtikrins, kad pardavimo patikėtinis būtų paskirtas ir pradėtų dirbti nuo [...]. Yra suprantama, kad finansinis banko „Citadele“ pardavimo konsultantas taip pat gali būti paskirtas pardavimo patikėtiniumi nuo [...]. Jeigu bus paskirtas pardavimo patikėtinis, Latvijos valdžios institucijos ir bankas „Citadele“ įsipareigoja priimti visas šalis įpareigojančius ir neatšaukiamus pasiūlymus iki [...] ir sudaryti įpareigojantį ir neatšaukiamą susitarimą dėl visos Latvijos Respublikos turimos banko „Citadele“ kapitalo dalies pardavimo iki [...], kuris turi būti baigtas vykdyti ne vėliau kaip iki [...].
- 3) Latvijos valdžios institucijos ir bankas „Citadele“ taip pat įsipareigoja, kad nuo [...] bankas „Citadele“ bus [...] nauja įmonė, o likusioji banko „Citadele“ veiklos dalis bus [...], jeigu Latvijos Respublika iki [...] nesudarys įpareigojančio ir neatšaukiamo susitarimo, kuriame būtų numatyta visos Latvijos Respublikos turimos banko „Citadele“ kapitalo dalies pardavimą baigti iki [...], arba jeigu IPO būdu Latvijos Respublika negalės parduoti visos turimos naujojo banko kapitalo dalies iki [...].
- 4) Latvijos valdžios institucijos ir bankas „Citadele“ įsipareigoja užbaigti visos Latvijos Respublikos turimos banko „Citadele“ kapitalo dalies pardavimo ir pirkimo sandorį iki [...]. Jeigu šios kapitalo dalies pardavimas nebus baigtas iki [...], jie įsipareigoja, kad bankas „Citadele“ bus [...] nauja įmonė, o likusi banko „Citadele“ veiklos dalis bus [...] nuo [...].
- 5) Jeigu banko „Citadele“ veikla bus [...] bet kuriuo iš pirmiau nurodytų atvejų, bet kurią banko „Citadele“ veiklos dalį, kuri domins trečiašias šalis, Latvijos Respublika ir (arba) bankas „Citadele“ gali parduoti ir perduoti tokiai trečiajai šaliai (nepažeidžiant [...] principų ir neteikiant naujos valstybės pagalbos).

KOMISIJOS SPRENDIMAS (ES) 2015/163**2014 m. lapkričio 21 d.**

dėl priemonių, kurių Lenkija ketina imtis pagal Direktyvos 2010/13/ES dėl valstybių narių įstatymuose ir kituose teisės aktuose išdėstytų tam tikrų nuostatų, susijusių su audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų teikimu, derinimo (Audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų direktyvos) 14 straipsnį, suderinamumo su Sąjungos teise

EUROPOS KOMISIJA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdama į 2010 m. kovo 10 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2010/13/ES dėl valstybių narių įstatymuose ir kituose teisės aktuose išdėstytų tam tikrų nuostatų, susijusių su audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų teikimu, derinimo (Audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų direktyva) ⁽¹⁾, ypač į jos 14 straipsnio 2 dalį,

atsižvelgdama į Direktyvos 2010/13/ES 29 straipsniu įsteigto komiteto nuomonę,

kadangi:

- (1) 2014 m. rugpjūčio 19 d. laišku Lenkija pranešė Komisijai apie tam tikras priemones, kurių ji ketina imtis pagal Direktyvos 2010/13/ES 14 straipsnio 1 dalį;
- (2) Komisija per tris mėnesius nuo to pranešimo gavimo patikrino, ar šios priemonės neprieštarauja Sąjungos teisei, visų pirma atsižvelgdama į priemonių proporcingumą ir nacionalinės konsultavimosi procedūros skaidrumą;
- (3) nagrinėdama priemones, Komisija atsižvelgė į turimus Lenkijos audiovizualinės rinkos duomenis, ypač į poveikį televizijos rinkai;
- (4) itin reikšmingų visuomenei įvykių sąrašą Lenkija parengė aiškiai ir skaidriai, atlikusi išsamias konsultacijas;
- (5) remdamosi Lenkijos valdžios institucijų pateiktais išsamiais įrodymais ir duomenimis, Komisijos tarnybos patikrino, ar nurodytų įvykių sąrašas, parengtas pagal Direktyvos 2010/13/ES 14 straipsnio 1 dalį, tenkina bent du iš toliau nurodytų kriterijų, kurie laikomi patikimais įvykių reikšmingumo visuomenei rodikliais: i) ypatingas visuotinis atgarsis valstybėje narėje, o ne vien tik reikšmingas įvykis tiems, kurie paprastai domisi aptariama sporto šaka ar veikla, ii) bendrai pripažįstama išskirtinė kultūrinė reikšmė valstybės narės gyventojams, visų pirma kaip kultūrinės tapatybės katalizatoriaus, iii) nacionalinės komandos dalyvavimas aptariamame įvykyje vykstant tarptautinės reikšmės varžyboms ar turnyrui ir iv) įvykis tradiciškai transliuojamas per nemokamą televiziją ir sulaukiantis didelio žiūrovų dėmesio;
- (6) į itin reikšmingų visuomenei įvykių sąrašą, apie kurį pranešta, įtraukti ir įvykiai iš galiojančio 1992 m. gruodžio 29 d. Radijo ir televizijos įstatymo su pakeitimais, padarytais 2000 m. kovo 31 d. įstatymu, 20b straipsnyje numatyto sąrašo, ir kiti įvykiai iš Radijo ir televizijos tarybos reglamento projekto reikšmingų įvykių sąrašo. Kai kurie iš nurodytų įvykių paprastai laikomi itin reikšmingais visuomenei įvykiais, pavyzdžiui, vasaros ir žiemos olimpinės žaidynės, Pasaulio futbolo taurės ir Europos futbolo čempionato finalo ir pusfinalių rungtynės. Be to, į sąrašą įtrauktos kitos tų renginių futbolo rungtynės, įskaitant atkrentamąsias rungtynes, kuriose dalyvauja Lenkijos nacionalinė komanda. Anot Lenkijos valdžios institucijų, šie renginiai pritraukia daug televizijos žiūrovų ir tradiciškai transliuojami nemokamais televizijos kanalais. Lenkijoje jie turi ypatingą visuotinį atgarsį, nes jais itin domisi plačioji visuomenė, o ne tik tie, kurie paprastai domisi sporto įvykiais. Be to, kai kuriose Pasaulio futbolo taurės ir Europos futbolo čempionato rungtynėse, įskaitant atkrentamąsias rungtynes, dalyvauja Lenkijos nacionalinė komanda;
- (7) šios kitos oficialių turnyrų ir Čempionų lygos ir UEFA taurės finalo futbolo rungtynės, kuriose žaidžia Lenkijos nacionalinė komanda ar klubas, pritraukia daug žiūrovų ir tradiciškai transliuojamos nemokamais televizijos kanalais bei turi ypatingą visuotinį atgarsį Lenkijoje;

⁽¹⁾ O L L 95, 2010 4 15, p. 1.

- (8) Pasaulio ir Europos vyrų ir moterų tinklinio čempionatų bei vyrų tinklinio Pasaulio lygos rungtynės, įskaitant kvalifikacinių turnyrų rungtynes, kuriose dalyvauja Lenkijos nacionalinė komanda, pritraukia daug televizijos žiūrovų ir tradiciškai transliuojamos nemokamais televizijos kanalais. Be to, jos turi ypatingą ir platų visuotinį atgarsį Lenkijoje, nes jas stebi net žmonės, kurie paprastai šia sporto šaka nesidomi. Jas žaisdama, nacionalinė komanda dalyvauja didelės svarbos tarptautiniame turnyre. Susidomėjimą stiprina tai, kad Lenkijos atstovai šiuose turnyruose yra pasiekę gerų rezultatų;
- (9) Pasaulio ir Europos vyrų rankinio čempionatų pusfinaliai ir finalai, be to, kad sutraukia daug televizijos žiūrovų ir yra tradiciškai transliuojami nemokamais televizijos kanalais, turi ypatingą ir platų visuotinį atgarsį Lenkijoje, nes juos stebi net žmonės, kurie paprastai šia sporto šaka nesidomi. Kitos Pasaulio ir Europos vyrų rankinio čempionatų pusfinalių ir finalų rungtynės, kuriose dalyvauja Lenkijos nacionalinė komanda, pritraukia daug televizijos žiūrovų ir yra tradiciškai transliuojamos nemokamais televizijos kanalais. Be to, jos turi ypatingą ir platų visuotinį atgarsį Lenkijoje, nes jas stebi net žmonės, kurie paprastai šia sporto šaka nesidomi. Jas žaisdama, nacionalinė komanda dalyvauja didelės svarbos tarptautiniame turnyre, kur Lenkijos atstovai yra pasiekę gerų rezultatų;
- (10) Šiaurės šalių Pasaulio slidinėjimo čempionatai bei šuolių su slidėmis Pasaulio taurės ir moterų lygumų slidinėjimo Pasaulio taurės varžybos, be to, kad sutraukia daug televizijos žiūrovų ir yra tradiciškai transliuojami nemokamais televizijos kanalais, turi ypatingą ir platų visuotinį atgarsį Lenkijoje, nes juos stebi net žmonės, kurie paprastai šia sporto šaka nesidomi. Jas žaisdama, nacionalinė komanda dalyvauja didelės svarbos tarptautiniame turnyre, kur Lenkijos atstovai yra pasiekę gerų rezultatų;
- (11) Pasaulio lengvosios atletikos čempionatas pritraukia daug televizijos žiūrovų ir tradiciškai transliuojamas nemokamais televizijos kanalais. Be to, renginys Lenkijoje turi ypatingą ir platų visuotinį atgarsį, nes jį stebi net žmonės, kurie paprastai šio renginio sporto šakomis nesidomi. Lenkijos atstovai yra pasiekę gerų rezultatų šuolio su kartimi, rutulio stūmimo ir disko metimo rungtyse;
- (12) atsižvelgiant į sąlygas, kuriomis visuomenei itin reikšmingi įvykiai bus transliuojami, „reikalavimus atitinkančio transliuotojo“ apibrėžtį, Radijo ir televizijos tarybos vaidmenį ginčų sprendimo mechanizme ginčų įgyvendinant priemones atveju ir nustatytą galutinių Lenkijos priemonių įsigaliojimo datą (12 mėnesių po paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*), priemonės neviršija to, kas būtina šiam tikslui, t. y. apsaugoti teisę į informaciją ir užtikrinti galimybę plačiai visuomenės daliai per televiziją stebėti nacionalinius ir kitus visuomenei labai svarbius įvykius, pasiekti. Todėl galima daryti išvadą, kad poveikis nuosavybės teisei, kaip numatyta Europos pagrindinių teisių chartijos 17 straipsnyje, neviršija to, kas yra iš esmės susiję su įrašymu į įvykių sąrašą, numatytą Direktyvos 2010/13/ES 14 straipsnio 1 dalyje;
- (13) dėl tų pačių priežasčių Lenkijos priemonės atrodo proporcingos, todėl, atsižvelgiant į visuomenės intereso svarbą ir siekiant visuomenei suteikti galimybę stebėti itin reikšmingų renginių transliacijas, galima pateisinti nukrypimą nuo Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 56 straipsnyje nustatytos pagrindinės laisvės teikti paslaugas. Be to, Lenkijos priemonės nėra diskriminacinės ir jomis neribojama rinka kitų valstybių narių transliuotojų, teisių turėtojų ar kitų ūkio subjektų atžvilgiu;
- (14) priemonės yra suderinamos su Sąjungos konkurencijos taisyklėmis, kadangi reikalavimus atitinkantys transliuotojai, galintys transliuoti nurodytus renginius, nustatomi remiantis objektyviais kriterijais, pagal kuriuos sudaromos potencialios konkurencijos sąlygos išgyti šių renginių transliavimo teises. Be to, išvardytų renginių skaičius nėra toks neproporcingai didelis, kad iškreiptų konkurenciją nemokamos televizijos ir mokamos televizijos galutinės grandies rinkose; todėl galima manyti, kad poveikis konkurencijos laisvei neviršija to, kas yra iš esmės susiję su įrašymu į įvykių sąrašą, numatytą Direktyvos 2010/13/ES 14 straipsnio 1 dalyje;
- (15) apie priemones, kurių Lenkija ketina imtis, Komisija informavo kitas valstybes nares, o patikrinimo rezultatus pateikė Direktyvos 2010/13/ES 29 straipsniu įsteigtam komitetui. Komitetas priėmė palankią nuomonę,

NUSPRENDĖ:

Vienintelis straipsnis

1. Priemonės, kurių Lenkija ketina imtis pagal Direktyvos 2010/13/ES 14 straipsnio 1 dalį ir apie kurias ji pranešė Komisijai pagal tos direktyvos 14 straipsnio 2 dalį, dera su Sąjungos teise.

2. Lenkijos priimtose priemonėse skelbiamos *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Priimta Briuselyje 2014 m. lapkričio 21 d.

Komisijos vardu
Günther OETTINGER
Komisijos narys

PRIEDAS

Paskelbimas pagal Direktyvos 2010/13/ES dėl valstybių narių įstatymuose ir kituose teisės aktuose išdėstytų tam tikrų nuostatų, susijusių su audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų teikimu, derinimo (Audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų direktyvos) 14 straipsnį.

Lenkijos priimtoms priemonės, skelbiamos pagal Direktyvos 2010/13/ES 14 straipsnį, išdėstytos toliau pateikiamoje 1992 m. gruodžio 29 d. Radijo ir televizijos įstatymo (2011 m. Oficialusis leidinys Nr. 43, pkt. 226 su pakeitimais) ir 2014 m. lapkričio 17 d. Nacionalinės radijo ir televizijos tarybos reglamento dėl svarbių įvykių sąrašo ištraukoje.

„1992 m. gruodžio 29 d. Radijo ir televizijos įstatymas

20b straipsnis. 1. Televizijos programos transliuotojas gali vykdyti tiesioginę didelės visuomeninės svarbos įvykio (toliau – itin reikšmingas įvykis) transliaciją tik šiomis sąlygomis:

- 1) įstatyme arba koncesijoje apibrėžtoje nacionalinėje programoje, kurią galima visą žiūrėti nemokamai, išskyrus abonentinis mokesčius, kaip apibrėžta 2005 m. balandžio 21 d. įstatyme dėl kabelinių tinklų operatorių imamų abonentinų ir pagrindinių mokesčių, arba
  - 2) kai tą patį įvykį transliuoja 1 punkte nustatytus reikalavimus atitinkančios programos transliuotojas pagal sutartį su transliuotoju, kuris įgijo šio įvykio transliacijos teises, arba su kitu įgaliotu transliuotoju, išskyrus 6 dalyje nurodytą atvejį.
2. Atsižvelgiant į didelį visuomenės susidomėjimą, itin reikšmingais įvykiais, be kitų, laikoma:
- 1) vasaros ir žiemos olimpinės žaidynės;
  - 2) pasaulio ir Europos futbolo čempionatų pusfinaliai ir finalai, taip pat visos kitos tų renginių rungtynės, įskaitant atkrintamąsias rungtynes, kuriose žaidžia Lenkijos rinktinė;
  - 3) kitos oficialių futbolo pirmenybių rungtynės, kuriose žaidžia Lenkijos rinktinė, taip pat Čempionų lygos ir UEFA taurės rungtynės, kuriose žaidžia Lenkijos klubai.
3. Nacionalinė taryba savo reglamentu gali nustatyti kitų nei 2 dalyje išvardytieji itin reikšmingų įvykių sąrašą, atsižvelgdama į visuomenės susidomėjimo tam tikru įvykiu lygį bei to įvykio visuomeninę, ekonominę ir politinę svarbą.
4. Jei itin reikšmingą įvykį numatoma organizuoti dalimis, kiekviena tokia dalis laikoma itin reikšmingu įvykiu.
5. 1 dalies taisyklė taikoma įrašytų laidų transliacijoms, jei transliuojama praėjus ne daugiau kaip 24 h po itin reikšmingo įvykio ir transliacija yra pavėluota dėl svarbių priežasčių, visų pirma:
- 1) to įvykio laikas patenka į intervalą nuo 24 iki 6 val. Lenkijos Respublikos laiku;
  - 2) itin reikšmingi įvykiai arba jų dalys vyksta tuo pačiu metu.
6. 1 dalies taisyklė netaikoma, jei tam tikras transliuotojas įrodo, kad joks 1 dalies 1 punkto reikalavimus atitinkančios programos transliuotojas neišreiškė sutikimo sudaryti sutartį, kuri suteiktų galimybę transliuoti programą remiantis 1 dalies 2 punktu.
7. Nacionalinė taryba, atsižvelgdama į Lenkijos Respubliką saistančias tarptautines sutartis, gali savo reglamentu nustatyti:
- 1) sąrašus įvykių, kurie kitose Europos valstybėse laikomi itin reikšmingais įvykiais;
  - 2) taisykles, pagal kurias naudojamosi išimtinėmis teisėmis vykdyti 1 punkte nurodytų įvykių televizijos transliacijas ir kuriomis užtikrinama, kad transliuotojai, kuriems taikomas įstatymas, neatims tos valstybės žiūrovams galimybės stebėti tuos įvykius pagal taisykles, kurios toje valstybėje nustatytos laikantis tarptautinės teisės normų.“

LENKIJOS RESPUBLIKOS

OFICIALUSIS LEIDINYS

Varšuva, 2014 m. gruodžio 3 d.

1705 punktas

NACIONALINĖS RADIJO IR TELEVIZIJOS TARYBOS

REGLAMENTAS

2014 m. lapkričio 17 d.

dėl itin reikšmingų įvykių sąrašo

Remiantis 1992 m. gruodžio 29 d. Radijo ir televizijos įstatymo 20b straipsnio 3 dalimi (2011 m. Oficialusis leidinys Nr. 43, pkt. 226 su vėlesniais pakeitimais ⁽¹⁾), nustatoma:

1 straipsnis. Reglamentu nustatomas kitų nei 1992 m. gruodžio 29 d. Radijo ir televizijos įstatymo 20b straipsnio 2 dalyje išvardytieji itin reikšmingų įvykių sąrašas.

2 straipsnis. Atsižvelgiant į visuomenės susidomėjimo įvykiais lygį ir jų visuomeninę, ekonominę ir politinę svarbą, itin reikšmingais įvykiais laikoma:

1. pasaulio ir Europos moterų ir vyrų krepšinio čempionatų rungtynės, įskaitant atkrintamąsias rungtynes, kuriose žaidžia Lenkijos rinktinė;
2. Pasaulio lygos vyrų krepšinio varžybų rungtynės, žaidžiamos Lenkijoje;
3. pasaulio ir Europos vyrų rankinio čempionatų pusfinaliai ir finalai, taip pat visos kitos tų renginių rungtynės, įskaitant atkrintamąsias rungtynes, kuriose žaidžia Lenkijos rinktinė;
4. pasaulio slidinėjimo čempionatai;
5. šuolių su slidėmis Pasaulio taurės varžybos;
6. moterų bėgimo su slidėmis Pasaulio taurės varžybos;
7. pasaulio lengvosios atletikos čempionatai.

3 straipsnis. Reglamentas įsigalioja praėjus 12 mėnesių po jo paskelbimo dienos.

Nacionalinės radijo ir televizijos tarybos pirmininkas J. DWORAK

⁽¹⁾ Minėto įstatymo teksto pakeitimai paskelbti 2011 m. Oficialiajame leidinyje Nr. 85, pkt. 459, Nr. 112, pkt. 654, Nr. 153, pkt. 903 ir Nr. 160, pkt. 963, taip pat 2012 m. pkt. 1209 ir 1315.

KOMISIJOS ĮGYVENDINIMO SPRENDIMAS (ES) 2015/164**2015 m. vasario 2 d.****dėl nuostatos, kuria leidžiama nukrypti nuo Tarybos sprendime 2013/755/ES nustatytų kilmės taisyklių, kiek tai susiję su žaliaviniu cukranendrių cukrumi iš Kiurasao**

EUROPOS KOMISIJA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdama į 2013 m. lapkričio 25 d. Tarybos sprendimą 2013/755/ES dėl užjūrio šalių bei teritorijų ir Europos Sąjungos asociacijos (Užjūrio asociacijos sprendimą) ⁽¹⁾, ypač į jo VI priedo 16 straipsnio 1 dalies c punktą,

kadangi:

- (1) pagal Sprendimo 2013/755/ES VI priedo 5 straipsnio 1 dalies g, j ir k punktus, dalinis ar visiškas cukraus sumalimas, sijojimas ir supylimas į maišus laikomi apdoravimo arba perdirbimo operacijomis, kurių nepakanka, kad produktams būtų suteiktas kilmės statusas;
- (2) 2002 m. Nyderlandai paprašė taikyti nuo kilmės taisyklių nukrypti leidžiančią nuostatą 3 000 tonų per metus Nyderlandų Antiluose perdirbtų cukraus produktų, kurių KN kodai yra 1701 11 90, 1701 99 10 ir 1701 91 00. Prašymas buvo patenkintas, o nukrypti leidžianti nuostata nustojo galioti 2007 m. gruodžio 31 d.;
- (3) 2009 m. Nyderlandai pateikė prašymą pratęsti 2002 m. patvirtintą nukrypti leidžiančią nuostatą, taip pat paprašė suteikti naują nukrypti leidžiančią nuostatą. Prašymas pratęsti patvirtintą nukrypti leidžiančią nuostatą buvo atmestas Komisijos sprendimu 2009/699/EB ⁽²⁾, o prašymas dėl naujos nukrypti leidžiančios nuostatos buvo patenkintas kiekiamis, dėl kurių Nyderlandų Antilams cukraus importo licencijos buvo suteiktos 2009 ir 2010 metais;
- (4) 2010 m. Nyderlandai paprašė naujos nukrypti leidžiančios nuostatos dėl Nyderlandų Antiluose perdirbtų cukraus produktų 2011–2013 m. laikotarpiu. Komisijos sprendimu 2011/47/ES ⁽³⁾ nukrypti leidžiančią nuostatą leista taikyti pagal Tarybos sprendimo 2001/822/EB ⁽⁴⁾ III priedo 37 straipsnio 1, 3 ir 7 dalis ir laikantis tam tikrų sąlygų, kuriomis siekiama suderinti užjūrio šalių ir teritorijų (UŠT) ekonominės veiklos vykdytojų teisėtus interesus su Sąjungos bendro cukraus rinkos organizavimo tikslais;
- (5) 2013 m. vasario 11 d. Kiurasao Vyriausybės vardu Nyderlandai paprašė naujo leidimo nukrypti nuo Sprendimo 2001/822/EB III priede nustatytų kilmės taisyklių laikotarpiu nuo 2013 m. sausio 1 d. iki gruodžio 31 d. – datos, kai nustoja galioti Sprendimas 2001/822/EB. Prašymas susijęs su iš viso 5 500 tonų per metus cukraus produktų, kurių KN kodas yra 1701 14 90, apibūdinamų kaip „biocukrus“, kurių kilmė – trečiosios šalys, ir kurie perdirbti Kiurasao eksportui į Sąjungą. 2013 m. balandžio 17 d. Nyderlandai šį prašymą oficialiai atsiėmė, nes jame nurodyta perdirbimo veikla Nyderlandų Antiluose nebebuvo vykdoma. 2013 m. balandžio 17 d. Nyderlandai pateikė antrą prašymą leisti taikyti nukrypti leidžiančią nuostatą 5 000 tonų cukraus produktų, apibūdinamų kaip ekologinis žaliavinis cukranendrių cukrus, kurio KN kodas yra 1701 14 90, laikotarpiu nuo 2013 m. sausio 1 d. iki 2013 m. gruodžio 31 d.. Šis prašymas buvo atmestas Komisijos įgyvendinimo sprendimu 2013/460/ES ⁽⁵⁾;
- (6) 2014 m. birželio 23 d. Kiurasao Vyriausybė pateikė prašymą leisti taikyti nukrypti leidžiančią nuostatą 7 000 tonų per metus cukraus produktų, apibūdinamų kaip ekologinis žaliavinis cukranendrių cukrus, įprastinis žaliavinis cukranendrių cukrus, kurio KN kodas yra 1701 13, ir cukraus mišiniai, kurių KN kodas yra 1701 99, 1806 10 ir 2106 90 laikotarpiu nuo 2014 m. sausio 1 d. iki 2018 m. sausio 1 d. 2014 m. rugsėjo 1 d. Kiurasao Vyriausybė pateikė papildomos informacijos, susijusios su jos prašymu, nurodydama, *inter alia*, kad nukrypti leidžiančios nuostatos buvo prašoma laikotarpiui nuo 2014 m. spalio 1 d. iki 2020 m. sausio 1 d.;
- (7) Kiurasao paaiškino, kad cukraus pramonės sektorius nuo 2014 m. sausio 1 d. nutraukė cukraus perdirbimo veiklą, atsižvelgiant į tai, kad Sprendimu 2013/755/ES nesuteikiama galimybė eksportuoti į Sąjungą be muitų, nes cukraus pramonės sektoriaus perdirbimo veikla yra laikoma nepakankama, kad produktams būtų suteiktas kilmės

⁽¹⁾ OL L 344, 2013 12 19, p. 1.

⁽²⁾ 2009 m. rugsėjo 9 d. Komisijos sprendimas 2009/699/EB dėl nuostatos, kuria leidžiama nukrypti nuo Tarybos sprendime 2001/822/EB nustatytų kilmės taisyklių, kiek tai susiję su cukrumi iš Nyderlandų Antilų (OL L 239, 2009 9 10, p. 55).

⁽³⁾ 2011 m. sausio 20 d. Komisijos sprendimas 2011/47/ES dėl nuostatos, kuria leidžiama nukrypti nuo Tarybos sprendime 2001/822/EB nustatytų kilmės taisyklių, kiek tai susiję su cukrumi iš Olandijos Antilų (OL L 21, 2011 1 25, p. 3).

⁽⁴⁾ 2001 m. lapkričio 27 d. Tarybos sprendimas 2001/822/EB dėl užjūrio šalių bei teritorijų ir Europos bendrijos asociacijos („Užjūrio asociacijos sprendimas“) (OL L 314, 2001 11 30, p. 1).

⁽⁵⁾ 2013 m. rugsėjo 17 d. Komisijos įgyvendinimo sprendimas 2013/460/ES, kuriuo atsisakoma taikyti nuo Tarybos sprendimo 2001/822/EB nukrypti leidžiančią nuostatą dėl kilmės taisyklių cukrui iš Kiurasao (OL L 249, 2013 9 19, p. 6).

statusas. Tačiau sektoriaus atstovai yra pasirengę investuoti į eksportui skirtų sausų ekologiškų produktų perdirbimą, pakavimą ir didmeninį pardavimą regione, kai tik gaus reikalingą pelną šioms investicijoms finansuoti. Tikslas – pradėti šią naują veiklą antrą 2015 m. pusmetį. Dėl šios naujos veiklos sektoriaus atstovai tikisi padidinti darbuotojų skaičių;

- (8) atsižvelgiant į informaciją, gautą iš Kiurasao, dabartinėmis rinkos kainomis, eksportuojant į Sąjungą 2 000 tonų Kiurasao sumalto trečiosios šalies ekologinio cukraus, galima gauti 25,42 EUR už toną grynojo pelno, atskaičius mokesčius, su sąlyga, kad cukrus gali būti importuojamas pagal lengvatinį režimą, kaip Kiurasao kilmės cukrus;
- (9) cukranendrių cukraus gamybos sąnaudos Brazilijoje, įskaitant administracines sąnaudas, yra 294 EUR už žaliavinio cukranendrių cukraus toną. Atrodo mažai tikėtina, kad žaliavinio cukraus valymo, malimo ir pakavimo sąnaudos Kiurasao, kaip nurodyta Komisijai, būtų didesnės nei 294 EUR už toną, net priskaičius transportavimo į ES sąnaudas. Vietoj to turėtų būti laikoma, kad šios sąnaudos apima kitas pridėtines sąnaudas ir pajamas. Siekiant užtikrinti tvarią ekonominę veiklą, gamybos sąnaudos Kiurasao, kur atliekamas tik paprastas perdirbimas, įskaitant transportavimo į Sąjungą sąnaudas, turėtų būti mažesnės arba tokios pat, kaip žaliavinio cukraus auginimo ir perdirbimo Brazilijoje sąnaudos. Todėl, laikant, kad 294 EUR už toną yra realios ekologinio žaliavinio cukranendrių cukraus valymo, malimo, pakavimo Kiurasao ir transportavimo į ES sąnaudos, gali būti uždirbtas 192 EUR už toną pelnas atskaičius mokesčius. Tik 25,42 EUR pelnas už toną cukranendrių cukraus, gauto Kiurasao sumalus trečiosios šalies cukrų, kai cukrus į Sąjungą gali būti įvežamas be muitų ir yra atleidžiama nuo 419 EUR importo mokesčių už toną trečiosios šalies cukraus mokėjimo, yra laikomas neproporcingu;
- (10) leidžiančią nukrypti nuostatą prašoma taikyti 7 000 tonų cukraus produktų, apibūdinamų kaip ekologinis cukranendrių cukrus, įprastinis cukranendrių cukrus ir cukraus mišiniai. Tačiau prašyme nenurodoma pektino, kazeinato, pieno miltelių ir kakavos miltelių, naudojamų gaminant šiuos cukraus mišinius, kaina, kuri yra būtina siekiant apskaičiuoti galimą pelną. Todėl nukrypti leidžianti nuostata turėtų būti suteikiama tik žaliaviam ekologiniam cukranendrių cukrui ir žaliaviam įprastiniam cukranendrių cukrui;
- (11) Kiurasao aiškina, kad nukrypti leidžianti nuostata leistų sektoriaus atstovams atnaujinti savo veiklą ir atgaivinti užimtumą, nes prisidėtų prie eksporto veiklos ir kartu skatintų užsienio mainus. Sektoriaus atstovai, vykdydami mokesťines prievoles, taip pat papildo Vyriausybės pajamas;
- (12) 2009–2013 m. laikotarpiu pagal Sprendimą 2001/822/EB Kiurasao buvo taikomos leidžiančios nukrypti nuostatos, kurios padėjo gauti reikalingą apyvartą, kad būtų galima investuoti į kitas pramonės sritis siekiant gaminti produktus, kuriems nebūtų taikomos nuo kilmės taisyklių nukrypti leidžiančios nuostatos. Remiantis gauta informacija, 2009 m. investicijos buvo labai mažos, o 2010–2012 m. laikotarpiu investicijų nebuvo visai. Todėl šios leidžiančios nukrypti nuostatos tik padėjo išlaikyti malimo ir pakavimo operacijas – jos tvariai nepadėjo nei vystyti esamą pramonę, nei sukurti naują pramonės šaką. Todėl nukrypti leidžiančios nuostatos galiojimo pabaigoje būtina patikrinti, ar iš jos gaunamas pelnas buvo iš tikrųjų investuojamas į naują sausų ekologiškų produktų gamybos įrangą, ir kokių mastu ta nuostata padėjo sukurti naujas darbo vietas. Taigi Kiurasao Vyriausybė turėtų pateikti Sąjungai patikrinti patvirtintus atliktų investicijų įrodymus ir statistinius užimtumo duomenis;
- (13) Komisija mano, kad 192 EUR už toną grynasis pelnas yra realistiškas pelnas už ekologiško žaliavinio cukranendrių cukraus valymą, malimą ir pakavimą Kiurasao. Todėl numatytas 300 000 EUR investicijas, kaip pranešė Kiurasao Vyriausybė, turėtų būti įmanoma finansuoti iš 1 560 tonų žaliavinio cukranendrių cukraus gamybos. Taigi nukrypti leidžianti nuostata turėtų būti suteikta dėl 780 tonų laikotarpiui nuo 2015 m. balandžio 1 d. iki 2016 m. kovo 31 d., ir 780 tonų laikotarpiui nuo 2016 m. balandžio 1 d. iki 2017 m. kovo 31 d.;
- (14) 2014 m. lapkričio 21 d. raštu Komisija paprašė Kiurasao atsižvelgti į Komisijos atliktą prašymo vertinimą ir pareikšti savo nuomonę dėl jo. Nustatytas atsakymo pateikimo terminas – 2014 m. gruodžio 3 d. Kiurasao atsakymas buvo gautas 2014 m. gruodžio 3 d.;
- (15) atsižvelgiant į tas sąlygas, nukrypti leidžianti nuostata neturėtų padaryti didelės žalos Sąjungos ekonominiam sektoriui ar tvirtą poziciją turinčiai pramonei;
- (16) tarifinių kvotų administravimo taisyklės nustatytos Komisijos reglamente (EEB) Nr. 2454/93 ⁽¹⁾. Tos taisyklės turėtų būti taikomos kiekio, dėl kurio yra suteikta atitinkama nukrypti leidžianti nuostata, administravimui;
- (17) Muitinės kodekso komitetas nepateikė nuomonės per to komiteto pirmininko nustatytą laikotarpį,

⁽¹⁾ 1993 m. liepos 2 d. Komisijos reglamentas (EEB) Nr. 2454/93, išdėstantis Tarybos reglamento (EEB) Nr. 2913/92, nustatančio Bendrijos muitinės kodeksą, įgyvendinimo nuostatas (OL L 253, 1993 10 11, p. 1).

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Nukrypstant nuo Sprendimo 2013/755/ES VI priedo, žaliavinis cukranendrių cukrus, kurio KN kodas yra ex 1701 13 ir kuris buvo gautas Kiurasao sumalus kitos kilmės žaliavinį cukranendrių cukrų, bus laikomas Kiurasao kilmės cukrumi, laikantis šio sprendimo 2–5 straipsniuose nustatytų sąlygų.

2 straipsnis

1 straipsnyje numatyta nukrypti leidžianti nuostata bus taikoma priede nurodytiems kiekiams, kurie yra importuojami į Sąjungą iš Kiurasao laikotarpiu nuo 2015 m. balandžio 1 d. iki 2017 m. kovo 31 d.

3 straipsnis

Reglamento (EEB) Nr. 2454/93 308a, 308b ir 308c straipsniai dėl tarifinių kvotų administravimo taikomi priede nurodyto kiekio administravimui.

4 straipsnis

1. Kiurasao muitinė imasi 1 straipsnyje nurodytų produktų eksporto kiekybiniais patikrinimams atlikti būtinų priemonių.
2. Kiurasao kompetentingos institucijos prieš pasibaigiant po kiekvieno ketvirčio einančiam mėnesiui Komisijai siunčia ketvirčio ataskaitą apie kiekius, kurių EUR.1 judėjimo sertifikatai buvo išduoti pagal šį sprendimą, ir nurodo tų sertifikatų serijos numerius.
3. Pagal šį sprendimą išduotuose judėjimo sertifikatuose EUR.1 daromas vienas iš šių įrašų:
  - „Derogation – [Commission Implementing Decision (EU) 2015/164]“
  - „Déroation – [Décision d'exécution (EU) 2015/164 de la Commission]“.

5 straipsnis

Iki 2016 m. spalio 1 d. Kiurasao Vyriausybė pateikia Komisijai įrodymus, kad pramonės šakos pelnas, gautas pritaikius leidžiančią nukrypti nuostatą, yra iš tikrųjų panaudotas investicijoms į naujus sausų ekologiškų produktų gamybos įrenginius ir iš tikrųjų prisideda prie naujų darbo vietų kūrimo.

6 straipsnis

Šis sprendimas įsigalioja trečią dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Priimta Briuselyje 2015 m. vasario 2 d.

Komisijos vardu
Pirmininkas
Jean-Claude JUNCKER

PRIEDAS

Eilės Nr.	KN kodas	Prekių aprašymas	Laikotarpiai	Kiekis
09.1960	1701 13	Žaliavinis cukranendrių cukrus	nuo 2015 4 1 iki 2016 3 31	780 tonų
			nuo 2016 4 1 iki 2017 3 31	780 tonų

ISSN 1977-0723 (elektroninis leidimas)
ISSN 1725-5120 (popierinis leidimas)

Europos Sąjungos leidinių biuras
2985 Liuksemburgas
LIUKSEMBURGAS

LT